A°. 1922. N°. 54.

PUBLICATIE-BLAD.

BESCHIKKING *van den 4n. October 1922, No. 997, bepalende de opneming in het Publicatieblad van het Koninklijk besluit van den 12den December 1921* (Staatsblad *No. 1352), houdende bekendmaking van den tekst van het Wetboek van Militair Strafrecht, vastgesteld bij de wet van 27 April 1903* (Staatsblad *No. 111), en van de wet op de Krijgstucht, vastgesteld bij de wet van 27 April 1903* (Staatsblad *No. 112), zooals deze luiden volgens de daarin door of ten gevolge van de wetten van 7 Januari 1911* (Staatsblad *No. 5) en van 5 Juli 1921* (Staatsblad *No. 841) gebrachte wijzigingen en plaats gehad hebbende aanvullingen.*

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën van 28 Augustus 1922, 1ste Afdeeling, No. 49/404, waarbij ter bekendmaking is ontvangen het Koninklijk besluit van den 12den December 1921 *(Staatsblad No. 1352)*, houdende bekendmaking van den tekst van het Wetboek van Militair Strafrecht, vastgesteld bij de wet van 27 April 1903 *(Staatsblad* No. 111), en van de wet op de Krijgstucht, vastgesteld bij de wet van 27 April 1903 *(Staatsblad* No. 112), zooals deze luiden volgens de daarin door of ten gevolge van de wetten van 7 Januari 1911 *(Staatsblad* No. 5) en van 5 Juli 1921 *(Staatsblad* No. 841) gebrachte wijzigingen en plaats gehad hebbende aanvullingen;

Heeft goedgevonden te bepalen:

dat voormeld Koninklijk besluit van 12 December 1921 (Staatsblad No. 1352), nevens afschrift dezer beschikking in het *Publicatieblad* zal worden opgenomen.

De Gouverneur voornoemd,
BRANTJES.

Uitgegeven den 20n. October 1922.
De Gouvernements-Secretaris,
BOOMGAART.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Justitie, van Marine a. i., van Oorlog en van Koloniën van 29 November 1921, 2e Afdeeling A, No. 785; 30 November 1921, Afd. B (1e Bureau), No. 56; 1/9 December 1921, 1e Afd., No. 79 en (1e Afd., No. 14;

Gezien artikel 2 van de wet van 5 Juli 1921 (*Staatsblad* No. 841);

Hebben goedgevonden en verstaan:

te gelasten:

1o. de artikelen van het Wetboek van Militair Strafrecht en van de Wet op de Krijgstucht, met de daarin bij de wetten van 7 Januari 1911 (*Staatsblad* No. 5) en van 5 Juli 1921 (*Staatsblad* No. 841) gebrachte wijzigingen en aanvullingen, worden in eene doorloopend genummerde reeks, voor zoover noodig onder wijziging dienovereenkomstig van de aanhaling daarin van die artikelen, door de zorg van Onzen Minister van Justitie in het *Staatsblad* geplaatst en wel door bijvoeging van den hiernevensgaande tekst van het Wetboek van Militair Strafrecht en van de Wet op de Krijgstucht in hun geheel bij dit besluit;

2o. de hiernevens gevoegde teksten van het Wetboek van Militair Strafrecht en van de Wet op de Krijgstucht worden afzonderlijk uitgegeven door de zorg van Onze Ministers van Marine en van Oorlog.

Onze Ministers van Justitie, van Marine, van Oorlog en van Koloniën zijn, ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 12den December 1921.

WILHELMINA.

De Minister van Justitie,
HEEMSKERK.

De Minister van Marine, a. i.,
VAN DIJK.

De Minister van Oorlog,
VAN DIJK.

De Minister van Koloniën,
DE GRAAFF.

Uitgegeven den *een en twintigsten* December 1921.

De Minister van Justitie,
HEEMSKERK.

Tekst van het Wetboek van Militair Strafrecht, vastgesteld bij de wet van 27 April 1903 (*Staatsblad* No. 111), zooals deze luidt volgens de daarin door of ten gevolge van de wetten van 7 Januari 1911 (*Staatsblad* No. 5) en van 5 Juli 1921 (*Staatsblad* No. 841) gebrachte wijzigingen en plaats gehad hebbende aanvullingen.

WETBOEK VAN MILITAIR STRAFRECHT.

EERSTE BOEK.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

INLEIDING.

Toepasselijkheid van het gemeene strafrecht.

Artikel 1.

Bij de toepassing van dit Wetboek gelden de bepalingen van het gemeene strafrecht, daaronder begrepen de negende Titel van het Eerste Boek van het Wetboek van Strafrecht, behoudens de afwijkingen bij de wet vastgesteld.

Artikel 2.

Op de niet in dit Wetboek omschreven strafbare feiten, begaan door aan de militaire rechtsmacht onderworpen personen, is het gemeene strafrecht toepasselijk, behoudens de afwijkingen bij de wet vastgesteld.

Artikel 3.

De in het Wetboek van Strafrecht voorkomende bepalingen betreffende feiten, begaan aan boord van of met betrekking tot een Nederlandsch schip, zijn ook toepasselijk op die feiten, begaan aan boord van of met betrekking tot een vaartuig der krijgsmacht, tenzij de inhoud dier bepalingen deze toepasselijkheid uitsluit of het feit valt onder eene zwaardere strafbepaling.

TITEL I.

Omvang van de werking der strafwet.

Artikel 4.

De Nederlandsche strafwet is, behalve in de gevallen in

het Wetboek van Strafrecht omschreven, toepasselijk op den militair:

1o. die, terwijl hij zich in dienstbetrekking buiten het rijk in Europa bevindt, zich aldaar aan eenig strafbaar feit schuldig maakt;

2o. die, terwijl hij zich buiten dienstbetrekking buiten het rijk in Europa bevindt, zich aldaar schuldig maakt aan een der misdrijven, omschreven in dit Wetboek, of aan eenig met zijne betrekking tot de zee- of landmacht in verband staand ambtsmisdrijf, aan eenige zoodanige ambtsovertreding, of aan eenig strafbaar feit begaan onder een der in artikel 44 van het Wetboek van Strafrecht vermelde omstandigheden.

Artikel 5.

De Nederlandsche strafwet is toepasselijk op ieder die zich, in tijd van oorlog, buiten het rijk in Europa schuldig maakt aan een strafbaar feit, waarvan onder die omstandigheden de kennisneming aan den militairen rechter behoort.

TITEL II.

Straffen.

Artikel 6.

De bij dit Wetboek gestelde straffen zijn:

a. hoofdstraffen:
- 1o. doodstraf;
- 2o. gevangenisstraf;
- 3o. militaire detentie;

b. bijkomende straffen:
- 1o. ontslag uit den militairen dienst met of zonder ontzetting van de bevoegdheid om bij de gewapende macht te dienen;
- 2o. verlaging;
- 3o. plaatsing in eene strafklasse;
- 4o. ontzetting van bepaalde rechten.

Artikel 7.

De doodstraf wordt uitgevoerd met den kogel.
Nadere voorschriften betreffende de wijze van uitvoering worden door Ons gegeven.

Artikel 8.

Het lijk van den ter dood gebrachte wordt zonder militaire plechtigheid op eenvoudige wijze begraven of, wanneer de tenuitvoerlegging aan boord van een oorlogsvaartuig in zee heeft plaats gehad, over boord gezet.
Ingeval nabestaanden of betrekkingen van den ter dood gebrachte verlangen in de begrafenis te voorzien of eenig kerk- of ander bestuur aanneemt voor de teraardebestelling te zorgen, kan het lijk tot dat einde door den ter plaatse aanwezigen bevelvoerenden officier aan die nabestaanden of betrekkingen of aan bedoeld bestuur worden afgegeven, onder de noodige voorzorgen, dat de begrafenis op eenvoudige wijze plaats hebbe.

Artikel 9.

Bij schuldigverklaring aan een misdrijf, waarop bij dit Wetboek de doodstraf is gesteld, wordt die straf niet uitgesproken dan ingeval de rechter oordeelt dat de veiligheid van den staat hare toepassing eischt.

Artikel 10.

Voor de gevangenisstraf gelden de in het gemeene recht daarvoor gegeven regelen, behoudens dat voor militairen die wegens een in dit Wetboek omschreven misdrijf tot gevangenisstraf zonder ontslag uit den militairen dienst zijn veroordeeld, bijzondere voorschriften betreffende den arbeid, de bestemming van de opbrengst van den verplichten arbeid, het onderwijs en de tucht bij algemeenen maatregel van bestuur zullen worden vastgesteld.
Geene andere disciplinaire straffen kunnen op deze veroordeelden worden toegepast dan die bij de wet zijn toegelaten.

Artikel 11.

Ingeval krachtens dit Wetboek gevangenisstraf kan worden uitgesproken, is de rechter bevoegd in plaats daarvan tot militaire detentie van ten hoogste twee maanden te veroordeelen.

Artikel 12.

De straf van militaire detentie wordt in een afzonderlijk gebouw in afzondering ondergaan, behoudens dat de den gedetineerden op te leggen werkzaamheden ook gemeenschappelijk mogen worden verricht.

De bijzondere voorschriften betreffende den inwendigen dienst, de tucht en de te verrichten werkzaamheden worden vastgesteld bij algemeenen maatregel van bestuur.

Het tweede lid van artikel 10 is op de gedetineerden van toepassing.

Artikel 27 van het Wetboek van Strafrecht is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13.

De bevoegdheid, bedoeld in artikel 14*a* van het Wetboek van Strafrecht, wordt alleen uitgeoefend, indien het militair belang zich niet daartegen verzet.

Artikel 14.

De toepassing van de artikelen 14*a*—14*k* van het Wetboek van Strafrecht geschiedt ten aanzien van de straf van militaire detentie als daarbij voor de gevangenisstraf is bepaald.

Artikel 15.

Bij het bevel, bedoeld in artikel 14 *a* van het Wetboek van Strafrecht, wordt als algemeene voorwaarde steeds mede gesteld dat de veroordeelde die militair is, zich niet schuldig zal maken aan een krijgstuchtelijk vergrijp, vallende onder artikel 2 No. 1 van de Wet op de Krijgstucht, dat van ernstigen aard is, noch aan een krijgstuchtelijk vergrijp, vallende onder artikel 2 Nos. 2—6 van die wet.

Artikel 16.

Indien de rechter overeenkomstig artikel 14 *d* van het Wetboek van Strafrecht eene opdracht tot het verleenen van bijstand gegeven heeft, oefent, wanneer de veroordeelde zich in werkelijken dienst bevindt, degene die met het verleenen van den bijstand belast is, dien niet uit, dan met goedvinden van den commandeerenden officier van den veroordeelde.

Artikel 17.

Als de rechter die het in artikel 14 *a* van het Wetboek van Strafrecht bedoelde bevel heeft gegeven, wordt voor de toepassing van de artikelen 14 *f*—14 *k* van dat Wetboek steeds mede aangemerkt het Hoog Militair Gerechtshof of, indien de veroordeelde zich bevindt in of op weg naar de koloniën of bezittingen in andere werelddeelen, de krijgsraad aldaar, voor welken hij bij het begaan van een strafbaar feit in eerste instantie zal behooren terecht te staan, voor zooveel den kolonialen krijgsraad betreft, samengesteld naar de daar te lande geldende bepalingen.

Artikel 18.

De kennisgeving, bedoeld in artikel 14 *f* van het Wetboek van Strafrecht, geschiedt, wanneer de veroordeelde militair is, krachtens beslissing van diens commandeerenden officier. De beslissing wordt niet genomen dan na overleg met den ambtenaar die tot het doen der kennisgeving bevoegd is.

Artikel 19.

Indien overeenkomstig artikel 14 *h* van het Wetboek van Strafrecht last tot tenuitvoerlegging gegeven wordt ten aanzien van een veroordeelde die op dat tijdstip geen militair is of zich niet in werkelijken dienst bevindt, kan de rechter bepalen dat de bijkomende straffen, bedoeld in artikel 6 *b* nos. 1—3, niet worden ten uitvoer gelegd.
Was de straf van militaire detentie opgelegd, dan kan de rechter bepalen dat die straf vervangen wordt door hechtenis van gelijken duur.

Artikel 20.

De bepalingen van de artikelen 13—19 vinden enkel toepassing bij oplegging van straffen door den militairen rechter.

Artikel 21.

Veroordeelingen tot gevangenisstraf, tot militaire detentie of tot hechtenis, vervangende hechtenis daaronder begrepen, kunnen, indien de gelegenheid ontbreekt om gebruik te maken

van een voor de uitvoering daarvan bestemd gesticht of gebouw, in de gevallen en op de wijze bij algemeenen maatregel van bestuur aan te geven, geheel of ten deele worden ten uitvoer gelegd hetzij op eene plaats bestemd of geschikt tot het ondergaan van krijgstuchtelijke straf, hetzij in een strafgesticht in de koloniën of bezittingen van het rijk.

Artikel 22.

Bij ontstentenis van een met de invordering van geldboeten belasten ambtenaar, zal, in de bij algemeenen maatregel van bestuur aan te wijzen gevallen, de betaling eener aan een militair opgelegde geldboete kunnen geschieden in handen van den bij dien maatregel tot de ontvangst daarvan bevoegd verklaarden officier.

Met machtiging van den bij dienzelfden maatregel aangewezen officier kan de aan een militair opgelegde geldboete, met diens toestemming, hetzij in ééns, hetzij bij gedeelten, van de soldij van den militair worden ingehouden.

Artikel 23.

Het ontslag uit den militairen dienst, met of zonder ontzetting van de bevoegdheid om bij de gewapende macht te dienen, kan, behoudens de bepaling van artikel 52, door den rechter worden uitgesproken bij elke veroordeeling hetzij tot de doodstraf, hetzij tot gevangenisstraf, van een militair, dien hij op grond van het begane misdrijf ongeschikt acht, in den militairen stand te blijven.

Het heeft van rechtswege ten gevolge het verlies van al zijne rechten, aan vorigen dienst bij de gewapende macht ontleend, behoudens dat het recht op pensioen alleen in de bij de wet bepaalde gevallen verloren gaat.

Indien het gepaard gaat met ontzetting van de bevoegdheid om bij de gewapende macht te dienen, heeft het tevens van rechtswege ten gevolge verlies van de bevoegdheid om ridderorden, eereteekenen, medailles of onderscheidingsteekenen, voor zoover deze beide laatste ter zake van vorigen dienst bij de gewapende macht zijn verkregen, te dragen.

Artikel 24.

Wanneer het ontslag uit den militairen dienst is uitgesproken zonder ontzetting van de bevoegdheid om bij de gewapende macht te dienen, zal de ontslagene alleen in bijzondere

gevallen ter beoordeeling van het hoofd van het daarbij betrokken Departement van Marine of van Oorlog, hetzij binnen zijn diensttijd worden opgeroepen om aan zijn verplichten krijgsdienst te voldoen, hetzij kunnen worden toegelaten tot eene verbintenis tot vrijwilligen krijgsdienst.

Artikel 25.

De verlaging kan door den rechter worden uitgesproken:

1o. bij elke veroordeeling van een onderofficier dien de rechter op grond van het begane feit onwaardig of ongeschikt acht, in den door hem bekleeden rang te blijven dienen, in welk geval de veroordeelde bij het vonnis verlaagd wordt tot den stand van matroos of soldaat met aanduiding tevens van eene bepaalde klasse, indien bij het onderdeel der krijgsmacht waartoe hij behoort, de mindere militairen in klassen zijn verdeeld;

2o. bij elke veroordeeling van een minderen militair, behoorende tot een onderdeel der krijgsmacht bij hetwelk de mindere militairen in klassen zijn verdeeld, dien de rechter op grond van het begane feit onwaardig of ongeschikt acht, in de klasse waarin hij is aangesteld, te blijven dienen, in welk geval bij het vonnis wordt bepaald tot welke lagere klasse de veroordeelde zal behooren.

Bij de zeemacht mag de verlaging niet verder gaan dan tot in de laagste klasse, waaruit de veroordeelde heeft kunnen opklimmen tot den rang, dien hij bekleedde, of tot de klasse waartoe hij behoorde, tijdens zijne veroordeeling, met dien verstande dat niemand kan worden verlaagd tot eene uitsluitend bij eene opleiding voorkomende kwaliteit.

Artikel 26.

De plaatsing in eene strafklasse kan door den rechter worden bevolen bij elke veroordeeling van een minderen militair wiens onderwerping aan eene gestrengere krijgstucht hij op grond van het begane feit noodzakelijk acht.

Wanneer deze straf wordt uitgesproken tegen een tot eene hoogere klasse behoorenden matroos of soldaat, gaat zij van rechtswege gepaard met verlaging tot de laagste klasse, tot welke ingevolge artikel 25 de verlaging kan worden toegepast.

Artikel 27.

De plaatsing in eene strafklasse wordt opgelegd voor een tijd, bij het vonnis te bepalen, van ten minste drie maanden en ten hoogste twee jaren.

De straf gaat in op den dag waarop de veroordeelde in de tot hare uitvoering bestemde inrichting is aangekomen, behoudens dat zij door aan boord van een oorlogsvaartuig buitengaats veroordeelde militairen geheel of ten deele in de tuchtklasse aan boord kan worden ondergaan.

Artikel 28.

Indien een in eene strafklasse geplaatste militair uit den militairen dienst wordt ontslagen, gaat zijn ontslag uit de strafklasse van rechtswege daarmede gepaard.

Artikel 29.

De veroordeelde tot plaatsing in eene strafklasse kan voorwaardelijk daaruit ontslagen worden.

Dit voorwaardelijk ontslag is te allen tijde herroepbaar, ingeval het gedrag van den veroordeelde te wenschen overlaat.

De tijd verloopen tusschen het voorwaardelijk ontslag en de herplaatsing in de strafklasse, wordt niet in rekening gebracht op den duur der straf.

De in eene strafklasse geplaatste wiens voorwaardelijk ontslag is herroepen, kan niet opnieuw voorwaardelijk ontslagen worden.

De straf van plaatsing in eene strafklasse wordt geacht geheel te zijn ondergaan, indien hetzij de diensttijd, hetzij de straftijd van den voorwaardelijk ontslagene zonder herroeping is verstreken.

Artikel 30.

De besluiten van voorwaardelijk ontslag en die van herroeping worden genomen door of vanwege het hoofd van het daarbij betrokken Departement van Marine of van Oorlog, de eerste op voorstel of na ingewonnen bericht van den met het bevel over de strafklasse belasten officier, de laatste op voorstel of na ingewonnen bericht van den commandeerenden officier onder wiens bevel de veroordeelde staat.

Ingeval de veroordeelde zich op een oorlogsvaartuig buitengaats bevindt, kan het besluit van voorwaardelijk ontslag, zoo noodig, door den commandeerenden officier genomen worden.

De voorwaardelijk ontslagene wiens gedrag naar het oordeel

van den commandeerenden officier onder wiens bevel hij staat, te wenschen overlaat, kan door dezen in arrest gesteld, of, ingeval hij zich op een oorlogsvaartuig buitengaats bevindt, voorloopig in de tuchtklasse geplaatst worden.

De commandeerende officier is verplicht daarvan zoodra mogelijk kennis te geven aan de overheid die tot de herroeping van het voorwaardelijk ontslag gerechtigd is.

Volgt daarna de herroeping, dan wordt de herplaatsing geacht geschied te zijn op den dag, waarop de in het derde lid omschreven voorloopige maatregel is toegepast.

Artikel 31.

De voorwaardelijk uit de strafklasse ontslagene kan vóór het tijdstip waarop zijn straftijd zonder herroeping van het voorwaardelijk ontslag is verstreken, niet in aanmerking komen om bevorderd of in eene hoogere klasse aangesteld te worden.

Artikel 32.

De inrichting en indeeling der strafklassen, de inwendige dienst en de tucht worden bij algemeenen maatregel van bestuur geregeld.

Daarbij worden tevens de voorschriften, noodig ter uitvoering van de artikelen 29 en 30, vastgesteld.

Artikel 33.

De tijd gedurende welken een veroordeeld militair van de vrijheid beroofd is geweest tot het ondergaan van de hem opgelegde straf, het verblijf in eene strafklasse daaronder begrepen, wordt niet als diensttijd medegerekend.

Hetzelfde geldt ten aanzien van den tijd door een veroordeelden militair vóór de tenuitvoerlegging der rechterlijke uitspraak voorloopig in verzekerde bewaring doorgebracht, doch alleen ingeval en voor zoover bij de rechterlijke uitspraak is bepaald, dat die tijd bij de uitvoering van de hem opgelegde straf geheel of gedeeltelijk zal worden in mindering gebracht.

Artikel 34.

Tijdens het ondergaan van gevangenisstraf, militaire detentie of hechtenis, vervangende hechtenis daaronder begrepen, en tijdens zijn verblijf in de strafklasse is de veroordeelde militair onbevoegd ridderorden, eereteekenen, medailles of onderscheidingsteekenen, voor zoover deze beide laatste ter zake

van vorigen dienst bij de gewapende macht zijn verkregen, te dragen.

Artikel 35.

Ontzetting van de rechten, vermeld in artikel 28 No. 1 en 3 van het Wetboek van Strafrecht en, indien de veroordeelde niet militair is, tevens van het recht, vermeld in No. 2 van dat artikel, kan worden uitgesproken bij veroordeeling wegens eenig opzettelijk gepleegd misdrijf, in dit Wetboek omschreven.

Artikel 36.

De militair die ontzet is van het in artikel 28 No. 2 van het Wetboek van Strafrecht vermelde recht, zal na het verstrijken van den duur der ontzetting, alleen in bijzondere gevallen ter beoordeeling van het hoofd van het daarbij betrokken Departement van Marine of van Oorlog, hetzij binnen zijn diensttijd worden opgeroepen om aan zijn verplichten krijgsdienst te voldoen, hetzij kunnen worden toegelaten tot eene verbintenis tot vrijwilligen krijgsdienst.

Artikel 37.

De bijkomende straffen, welke krachtens dezen Titel kunnen worden opgelegd, worden uitsluitend door den militairen rechter toegepast.

TITEL III.

Uitsluiting, vermindering en verhooging der strafbaarheid.

Artikel 38.

Niet strafbaar is hij die in tijd van oorlog binnen de grenzen zijner bevoegdheid een naar de regelen van het oorlogsrecht geoorloofd feit begaat, of wiens bestraffing strijdig zoude zijn met een verdrag, geldende tusschen Nederland en de mogendheid waarmede Nederland in oorlog is, of met eenig voorschrift, ingevolge zoodanig verdrag vastgesteld.

Artikel 39.

Waar bij het gemeene recht de toepasselijkheid van bijzondere voor minderjarige personen geldende bepalingen afhankelijk wordt gesteld van den leeftijd dien de schuldige heeft op het tijdstip van de uitspraak van het eindvonnis in eersten aanleg, treedt ten aanzien van zaken betreffende zoodanige minder-

jarige personen, waarvan de militaire rechter kennis neemt, voor dat tijdstip in de plaats het tijdstip waarop het vonnis in eersten aanleg wordt gewezen.

Artikel 40.

Voor de toepassing van artikel 38 van het Wetboek van Strafrecht ten aanzien van minderjarige militairen, wordt het rechterlijk bevel, dat de schuldige aan zijne ouders of zijn voogd zal worden teruggegeven, zoo hij in werkelijken dienst is, vervangen door het bevel van den rechter, dat de schuldige aan den commandeerenden officier zal worden teruggegeven.

Artikel 41.

Indien een minderjarige militair bij rechterlijk gewijsde tot de straf van plaatsing in eene tuchtschool, de vervangende straf daaronder niet begrepen, wordt veroordeeld, kan de militaire rechter tevens bepalen, dat het militaire dienstverband wordt verbroken.

Artikel 42.

Indien een minderjarige militair bij rechterlijk gewijsde ter beschikking van de Regeering wordt gesteld, gaat de verbreking van het militaire dienstverband daarmede van rechtswege gepaard.

Artikel 43.

Ten aanzien van uit de koloniën afkomstige inlandsche personen, aan de militaire rechtsmacht onderworpen, die den leeftijd van achttien jaren nog niet hebben bereikt, zijn uitsluitend van toepassing de bepalingen ten aanzien van personen boven dien leeftijd geldende.

Artikel 44.

Voor de toepassing van artikel 39*ter* van het Wetboek van Strafrecht wordt de doodstraf gelijkgesteld met levenslange gevangenisstraf.

Artikel 45.

Indien een misdrijf waarop bij het gemeene recht levenslange gevangenisstraf is gesteld, gepleegd is in tijd van oorlog door een aan de militaire rechtsmacht onderworpen persoon, en de rechter oordeelt dat de veiligheid van den staat de toepassing van de doodstraf eischt, kan de schuldige tot die straf worden veroordeeld.

Artikel 46.

Indien een militair door het begaan van een misdrijf waarop hechtenis is gesteld, een dienstplicht schendt, wordt hij, onverminderd de toepassing van artikel 44 van het Wetboek van Strafrecht, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste den duur der op dat misdrijf gestelde hechtenis.

Artikel 47.

Ten aanzien van een militair die tijdens zijn verblijf in de straf- of in de tuchtklasse een misdrijf begaat, met het oogmerk om uit den militairen dienst ontslagen te worden, wordt, wanneer dat ontslag wordt uitgesproken, het maximum van de op het misdrijf gestelde tijdelijke gevangenisstraf verhoogd met de helft van den duur van den nog onvolbrachten diensttijd van den veroordeelde.

Artikel 48.

Ten aanzien van een militair die opzettelijk met een militair van minderen rang aan eenig opzettelijk gepleegd misdrijf deelneemt, wordt het maximum van de daarop gestelde tijdelijke gevangenisstraf met de helft verhoogd.

TITEL IV.

Poging.

Artikel 49.

Ter zake van poging tot een misdrijf waarop de doodstraf is gesteld, wordt gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren opgelegd.

TITEL V.

Deelneming aan strafbare feiten.

Artikel 50.

Ter zake van medeplichtigheid aan een misdrijf waarop de doodstraf is gesteld, wordt gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren opgelegd.

TITEL VI.

Samenloop van strafbare feiten.

Artikel 51.

De betrekkelijke zwaarte der in dit Wetboek gestelde hoofdstraffen wordt bepaald door de volgorde van artikel 6, onver-

minderd de bepaling van artikel 61 van het Wetboek van Strafrecht.

De gevangenisstraf, gesteld in het Wetboek van Strafrecht, staat in zwaarte gelijk met de gevangenisstraf van dit Wetboek.

Artikel 52.

Bij veroordeeling tot de doodstraf of tot levenslange gevangenisstraf kan daarnevens, behalve de in artikel 59 van het Wetboek van Strafrecht aangewezen straffen, geene andere straf worden opgelegd dan ontslag uit den militairen dienst met ontzetting van de bevoegdheid om bij de gewapende macht te dienen.

Artikel 53.

Bij samenloop van strafbare feiten op de wijze in de artikelen 57 en 58 van het Wetboek van Strafrecht bedoeld, worden de straffen van plaatsing in eene strafklasse opgelost in ééne straf, waarvan de duur wordt bepaald binnen de grenzen van artikel 27 van dit Wetboek.

TITEL VII.

Misdrijven naar het gemeene strafrecht alleen op klachte vervolgbaar.

Artikel 54.

Indien een der misdrijven omschreven in de artikelen 245, 248*ter* en 281 van het Wetboek van Strafrecht, gepleegd is in tijd van oorlog, door een aan de militaire rechtsmacht onderworpen persoon, kan de vervolging ambtshalve plaats hebben.

TITEL VIII.

Verval van het recht tot strafvordering en van de straf.

Artikel 55.

Het recht tot strafvordering wegens misdrijven, waarop de doodstraf is gesteld, vervalt door verjaring in vier en twintig jaren.

Artikel 56.

Het recht tot strafvordering ter zake van de misdrijven omschreven in de artikelen 98 en 150, vervalt door verjaring in twaalf jaren.

Artikel 57.

Ten aanzien van een persoon die vóór het begaan van het misdrijf den leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, wordt elke der in de artikelen 55 of 56 vermelde verjaringstermijnen tot een derde van den daar bepaalden duur ingekort.

Ten aanzien van zoodanigen persoon is de termijn der verjaring van het recht tot uitvoering der straf, opgelegd wegens een misdrijf als bedoeld bij een der artikelen 55 of 56, een derde langer dan de bij het voorgaande lid bepaalde termijn der verjaring van het recht tot strafvordering wegens dat misdrijf.

Artikel 58.

De termijn van verjaring van het recht tot strafvordering ter zake van ongeoorloofde afwezigheid, van desertie en van het misdrijf omschreven in artikel 150, vangt aan met den dag na dien waarop de afwezigheid is aangevangen.

Artikel 59.

Indien de doodstraf niet is uitgevoerd binnen drie jaren nadat de veroordeeling onherroepelijk is geworden, wordt zij van rechtswege door levenslange gevangenisstraf vervangen.

TITEL IX.

Beteekenis van sommige in het wetboek voorkomende uitdrukkingen. — Uitbreiding der toepasselijkheid van sommige bepalingen.

Artikel 60.

Onder militairen worden verstaan:

1o. zij wier vrijwillig dienstverband bij de krijgsmacht tot doorloopenden werkelijken dienst verplicht, tijdens den geheelen duur van dat dienstverband;

2o. alle andere vrijwilligers bij de krijgsmacht en de dienstplichtigen, zoo vaak en zoolang zij in werkelijken dienst zijn, alsmede wanneer zij buiten werkelijken dienst in het tijdvak gedurende hetwelk zij voor dien dienst kunnen worden opgeroepen, een der feiten plegen omschreven in de artikelen 108, 110 en 150 van dit Wetboek.

Aan alle militairen wordt bekend gemaakt dat zij onder de militaire tucht staan.

Artikel 61.

Hij die feitelijk dient bij de krijgsmacht, wordt van rechtswege als militair aangemerkt, tenzij aannemelijk wordt gemaakt, dat hij niet onder eene der bepalingen van het eerste lid van het voorgaande artikel valt.

Artikel 62.

De in artikel 60 No. 2 bedoelde vrijwilliger bij de krijgsmacht of de dienstplichtige wordt geacht in werkelijken dienst te zijn:

1o. zoodra hij, ter inlijving of voor den werkelijken dienst opgeroepen of vrijwillig in werkelijken dienst komende, op de plaats van zijne bestemming is aangekomen, zoodra hij zich voor dezen dienst heeft aangemeld of zoodra hij voor dezen dienst is overgenomen, een en ander totdat hij met groot verlof vertrekt of, wat betreft den landstorm, huiswaarts wordt gezonden;

2o. zoolang hij deelneemt aan militaire oefening of militair onderricht, dan wel eenige andere militaire werkzaamheid verricht;

3o. zoolang hij als vrijwilliger of dienstplichtige of als verdachte of beklaagde in eene militaire strafzaak bij eenig onderzoek tegenwoordig is;

4o. zoolang hij uniformkleeding of het voor hem vastgestelde kenteeken of onderscheidingsteeken draagt;

5o. zoolang hij in eene militaire inrichting of aan boord van een vaartuig der krijgsmacht straf ondergaat.

Artikel 63.

Onder militairen worden mede begrepen:

1o. zij die bestemd zijn voor de krijgsmacht in de koloniën of bezittingen van het rijk buiten Europa, benevens zij die behooren tot die krijgsmacht, zoo lang de genoemde personen zich buiten de koloniën of bezittingen of aan boord van een Nederlandsch oorlogsvaartuig bevinden;

2o. de tot eenigen militairen dienst gebruikt wordende gewezen militairen, in welk geval zij worden geacht den

laatstelijk door hen bekleeden rang of den hoogeren, die hun bij of na het verlaten van den militairen dienst is toegekend, te bekleeden;

3o. de militiecommissarissen, telkens wanneer zij als zoodanig dienst verrichten.

Artikel 60, tweede lid, is van toepassing.

Artikel 64.

Gewezen militairen worden ten aanzien van beleedigingen en feitelijkheden, door hen binnen een jaar na het verlaten van den militairen dienst hunnen vroegeren nog in dienst zijnden meerderen ter zake van vroegere dienstaangelegenheden aangedaan, gelijkgesteld met militairen.

Artikel 65.

Vreemde militairen die eene op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht met toestemming van de militaire overheid vergezellen of volgen, krijgsgevangenen en de in geval van een oorlog waarin Nederland niet betrokken is, andere hier te lande geïnterneerde militairen van eene der oorlogvoerende mogendheden, daaronder begrepen de zoodanige die onder belofte of voorwaarde zijn vrijgelaten, worden, met inachtneming van den door hen bekleeden rang, gelijkgesteld met Nederlandsche militairen ten aanzien van door hen begane strafbare feiten, waartegen is voorzien bij het gemeene recht, bij de artikelen 79 of 80 of bij de Titels IV—VI van het Tweede Boek van dit Wetboek. Geïnterneerde vreemde militairen die krachtens beschikking van het bevoegd Nederlandsch gezag andere vreemde militairen onder hunne bevelen hebben, worden ten aanzien van hunne verhouding tot die andere personen, met inachtneming van den door hen bekleeden rang, gelijkgesteld met Nederlandsche militairen.

Naar gelang van de krijgsmacht bij welke of onder welker bewaring zij zich bevinden, worden zij geacht tot de zee- of tot de landmacht te behooren.

Artikel 66.

In de uitdrukking „hij die....", gebezigd in de omschrijving van een misdrijf, wordt onder het woord „hij" verstaan ieder aan de militaire rechtsmacht onderworpen persoon.

Artikel 67.

De verhouding van meerdere tot mindere bestaat tusschen militairen:

1o. krachtens hoogeren militairen rang;

2o. bij gelijkheid van rang, krachtens meerderen ouderdom daarin, doch alleen in betrekking tot dienstaangelegenheden;

3o. onafhankelijk van hun rang of stand, wanneer en voor zoover de eene, hetzij krachtens zijne betrekking als bevelvoerend militair, hetzij krachtens beschikking van het bevoegd gezag, den anderen onder zijne bevelen heeft.

Ten aanzien van de in artikel 65, eerste lid, bedoelde vreemde militairen vindt eene gelijkstelling van vreemde militaire rangen met Nederlandsche plaats door Ons of van Onzentwege door Onzen daarbij betrokken Minister van Marine of van Oorlog.

Artikel 68.

Onder onderofficieren worden verstaan de militairen die eenigen militairen rang bekleeden bij de zeemacht beneden dien van luitenant ter zee der derde klasse en van buitengewoon adelborst der marine-reserve, en bij de landmacht beneden dien van tweede-luitenant.

Onder mindere militairen worden verstaan de militairen die geen rang bekleeden.

Artikel 69.

Onder schildwacht wordt verstaan ieder militair, die met geweer of getrokken zijdgeweer gewapend of van een door Ons vast te stellen kenteeken voorzien, op post of op uitkijk is gesteld.

Artikel 70.

Onder oorlogsvaartuig wordt verstaan elk ten behoeve der zeemacht gebezigd vaartuig, waarover een militair der zeemacht het bevel voert.

Artikel 71.

Zoodra aan een gedeelte der krijgsmacht op de door Ons te bepalen wijze is bekend gemaakt, dat het door het militair gezag is aangewezen, hetzij ter deelneming aan eene militaire expeditie, hetzij ter bestrijding eener vijandelijke macht,

hetzij ter handhaving der onzijdigheid van den staat, hetzij ter voldoening aan eene vordering van het bevoegd gezag in geval van oproerige beweging, wordt ten aanzien van dat gedeelte, totdat die taak is geëindigd, tijd van oorlog aanwezig geacht, en worden, ten aanzien van datzelfde gedeelte, de personen tegenover wie het geweld der wapenen wordt of kan worden aangewend, gelijkgesteld met den vijand.

Artikel 72.

Waar gesproken wordt van een misdrijf, gepleegd in tijd van oorlog, wordt daaronder mede begrepen het geval, dat de schuldige het misdrijf pleegt met het oog op een door hem aanstaand geachten oorlog tegen Nederland.

Artikel 73.

Waar gesproken wordt van een misdrijf, gepleegd bij een gevecht met den vijand, wordt daaronder mede begrepen het geval, dat de schuldige het misdrijf pleegt met het oog op een door hem aanstaand geacht gevecht of bij een terugtocht uit een gevecht met den vijand.

Artikel 74.

Voor de toepassing der artikelen 148, 153 en 159—161 wordt de krijgsmacht geacht op voet van oorlog gebracht te zijn, zoodra in den zin van dit Wetboek tijd van oorlog bestaat, en wordt met eene op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht gelijkgesteld het oorlogsvaartuig, dat zich ergens bevindt waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is.

Artikel 75.

De straffen bij dit Wetboek gesteld op de misdrijven, omschreven in de artikelen 77, 78, 82, 84—90, 94 en 95 en in de Titels IV, V en VII van het Tweede Boek van dit Wetboek, zijn mede toepasselijk, wanneer een dier feiten wordt gepleegd tegen of met betrekking tot de bondgenooten van den staat of personen die deel uitmaken van hunne krijgsmacht in een gemeenschappelijken oorlog, onder voorwaarde dat bij wet of traktaat wederkeerigheid gewaarborgd zij.

Artikel 76.

Onder feiten in dienst gepleegd, worden mede begrepen feiten gepleegd ter zake van dienstaangelegenheden.

TWEEDE BOEK.

MISDRIJVEN.

TITEL I.

Misdrijven tegen de veiligheid van den staat.

Artikel 77.

De militair die in tijd van oorlog opzettelijk den vijand hulp verleent of den staat tegenover den vijand benadeelt, wordt, als schuldig aan militair verraad, gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Met gelijke straf wordt gestraft de militair die in tijd van oorlog tot het plegen van militair verraad samenspant.

Artikel 78.

Als schuldig aan verspieding wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren:

1o. hij die opzettelijk ten behoeve van den vijand eene inlichting betreffende eenig krijgsbelang tracht in te winnen aan boord van een vaartuig der krijgsmacht, binnen de voorpostenlinie, in eene versterkte of bezette plaats of post, of in eene inrichting van de zee– of landmacht;

2o. hij die in tijd van oorlog ter sluik, onder een valsch voorgeven, door middel van eene vermomming of langs een anderen dan den gewonen toegang binnen eene van de in No. 1 vermelde plaatsen tracht te komen, aldaar in dier voege aanwezig wordt gevonden, of zich op eene van die wijzen of door een van die middelen van daar tracht te verwijderen;

3o. hij die in tijd van oorlog opzettelijk eene opneming doet of eene afbeelding of beschrijving maakt, betreffende eenige zaak van militair belang.

De bepalingen van Nos. 2 en 3 zijn niet toepasselijk, indien den rechter blijkt, dat de dader niet ten behoeve van den vijand heeft gehandeld.

Artikel 79.

Hij die in tijd van oorlog opzettelijk in strijd met eene door hem in Nederlandsche krijgsgevangenschap gegeven belofte zich verwijdert of eene door hem gegeven belofte of aangenomen voorwaarde waaronder hij uit de Nederlandsche krijgsgevangenschap tijdelijk of voorgoed ontslagen is, schendt, of die daartoe samenspant, wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Artikel 80.

De in geval van een oorlog waarin Nederland niet betrokken is, hier te lande geïnterneerde militair van eene der oorlogvoerende mogendheden, die opzettelijk in strijd met eene door hem gegeven belofte zich verwijdert of eene door hem gegeven belofte of aangenomen voorwaarde waaronder hem verlof is verleend om zich tijdelijk of voorgoed te verwijderen, schendt, of die daartoe samenspant, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Artikel 81.

De militair die, hetzij eenige handeling waarvan hij weet, althans redelijkerwijze kan vermoeden, dat de staat daardoor in gevaar van oorlogsverwikkeling wordt gebracht, opzettelijk, zonder daartoe gerechtigd te zijn, verricht, hetzij opzettelijk eenig voorschrift tot handhaving van de goede betrekkingen van den staat met andere mogendheden van regeeringswege gegeven en bekend gemaakt, overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

Artikel 82.

De militair die opzettelijk hetzij een bescheid, bericht of inlichting omtrent eenig middel van verdediging waarvan hij weet dat de geheimhouding door het belang van den staat wordt geboden, bekend maakt aan een ander dan die daarmede uit den aard zijner betrekking bekend mag zijn, hetzij eenig tot het krijgsmaterieel behoorend voorwerp waarvan hij weet dat de samenstelling in het belang van den staat geheim moet blijven, overgeeft aan een ander dan die het uit den aard zijner betrekking in handen mag hebben, hetzij toelaat dat zoodanig persoon zulk een bescheid, bericht of inlichting verkrijgt of zulk een voorwerp in handen krijgt, hetzij bij die verkrijging behulpzaam is, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren.

Artikel 83.

Tegen den deelnemer aan eenige in dezen Titel vermelde samenspanning, die, vóórdat de overheid met het bestaan daarvan bekend is, haar op zoodanige wijze daarvan kennis geeft, dat dientengevolge het plegen van het voorgenomen misdrijf wordt voorkomen, is de strafvervolging uitgesloten.

Deze bepaling geldt niet voor hem van wien blijkt, dat hij aanlegger is.

TITEL II.

Schending van krijgsplichten, zonder oogmerk om den vijand hulp te verleenen of den staat tegenover den vijand te benadeelen.

Artikel 84.

Met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren wordt gestraft de militair die in tijd van oorlog opzettelijk:

1o. eenige onder zijne bevelen staande versterkte of bezette plaats of post, of wel de vloot of het leger of eenig deel daarvan aan den vijand overgeeft of in 's vijands macht doet of laat overgaan, zonder daarvóór of daarbij alles gedaan of bedongen te hebben wat zijn plicht onder die omstandigheden van hem eischte;

2o. de onder zijne bevelen staande plaats, post of vaartuig der krijgsmacht buiten noodzaak eigendunkelijk ontruimt of verlaat;

3o. bij een gevecht met den vijand zijn plicht om met de onder zijne bevelen staande krijgsmacht den vijand op te zoeken, tegen hem op te rukken, aan het gevecht deel te nemen, den vijand te vervolgen of tegenover hem stand te houden, verzaakt;

4o. de onder zijne bevelen staande krijgsmacht, geheel of ten deele, buiten noodzaak naar onzijdig gebied doet of laat overgaan.

Artikel 85.

Met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren wordt gestraft:

1o. hij die opzettelijk bij een gevecht met den vijand of in eene door den vijand aangevallen of met aanval

bedreigde plaats of post zonder uitdrukkelijken last van of vanwege den ter plaatse aanwezigen met het hoogste gezag bekleeden militair het teeken van overgave geeft;

2o. hij die in tijd van oorlog het krijgsvolk tracht te misleiden, te ontmoedigen of in verwarring te brengen.

Artikel 86.

Met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren wordt gestraft:

1o. de militair die opzettelijk bij een gevecht met den vijand, met schending van zijn plicht als militair, hetzij op de vlucht gaat, hetzij eenig oorlogsmaterieel vernielt, beschadigt of onbruikbaar maakt, hetzij zich ontdoet van eenig wapen, munitie of krijgstoerusting, hem van rijkswege verstrekt of tot zijne voorgeschreven wapening of uitrusting behoorende, hetzij zich krijgsgevangen geeft;

2o. de militair die zich in tijd van oorlog opzettelijk, hetzij ter sluik, hetzij door een listigen kunstgreep of een samenweefsel van verdichtsels, hetzij door dronkenschap of zelfverminking aan het gevecht of aan het oogenblikkelijk gevaar in het gevecht onttrekt.

De schuldige wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren, indien hij tevens een anderen militair tot eene der onder 1o. en 2o. van dit artikel omschreven handelingen aanzet, alsmede indien hij het misdrijf begaat als bevelvoerend militair.

Artikel 87.

Hij die in tijd van oorlog opzettelijk eene militaire operatie doet mislukken, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren.

De schuldige wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren, indien hij het misdrijf begaat als bevelvoerend militair of als belast zijnde met het bestuur of toezicht over benoodigdheden ten dienste van de vloot of het leger.

Artikel 88.

Met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren wordt gestraft:

1o. hij die zonder verlof van of vanwege den ter plaatse aanwezigen met het hoogste gezag bekleeden militair zich in betrekking stelt tot iemand die zich bij de vijandelijke krijgsmacht of in 's vijands macht bevindt, of tot een onderdaan eener vijandelijke mogendheid of macht;

2o. hij die, een bescheid, bericht, inlichting of vraag van iemand die zich bij de vijandelijke krijgsmacht of in 's vijands macht bevindt, of van een onderdaan eener vijandelijke mogendheid of macht ontvangen of onderschept hebbende, opzettelijk nalaat daarvan dadelijk aan de militaire overheid mededeeling te doen;

3o. hij die in tijd van oorlog eene gebeurtenis, bijzonderheid of beschouwing, welker ruchtbaarheid eenig krijgsbelang kan schaden, opzettelijk bekend maakt, zonder van ambtswege daartoe verplicht of bevoegd te zijn.

Artikel 89.

Hij die in tijd van oorlog weigert of opzettelijk nalaat te gehoorzamen aan een bevel of vordering, gedaan door een daartoe bevoegden militair, of zoodanig bevel of vordering eigendunkelijk overschrijdt, of opzettelijk eenigen maatregel, door een militair in het belang der krijgsmacht of van den dienst ondernomen of bevolen, belet, belemmert of verijdelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Het maximum der in het eerste lid gestelde straf wordt verdubbeld:

1o. indien de schuldige opzettelijk het misdrijf blijft plegen, nadat een militair hem uitdrukkelijk op zijne strafbaarheid gewezen heeft;

2o. indien tijdens het plegen van het misdrijf nog geen vijf jaren zijn verloopen, sedert de schuldige eene hem wegens gelijk misdrijf opgelegde straf geheel of ten deele heeft ondergaan, of sedert die straf hem geheel is kwijtgescholden; of indien tijdens het plegen van het misdrijf het recht tot uitvoering dier straf nog niet is verjaard;

3o. indien twee of meer personen gezamenlijk of ten gevolge van samenspanning het misdrijf plegen;

4o. indien de schuldige tevens een ander aanzet zijn voorbeeld te volgen;

5o. indien de schuldige het misdrijf pleegt bij een gevecht met den vijand.

Indien het in het eerste lid omschreven misdrijf vergezeld gaat van twee of meer der in No. 1—5 vermelde omstandigheden, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

Artikel 90.

De samenspanning tot een der in de artikelen 84—89 omschreven misdrijven wordt gestraft gelijk de poging.

De bepaling van artikel 83 is toepasselijk.

Artikel 91.

Hij die tegenover den vijand opzettelijk handelt in strijd met eenige bepaling voorkomende in een verdrag, geldende tusschen Nederland en de mogendheid waarmede Nederland in oorlog is, of met eenig voorschrift, ingevolge zoodanig verdrag vastgesteld, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Met gelijke straf wordt gestraft de meerdere die opzettelijk toelaat, dat een zijner minderen zoodanig feit begaat.

Artikel 92.

De militair die opzettelijk eenig niet aan het buitrecht onderworpen goed als oorlogsbuit neemt, zonder oogmerk om zich dat goed wederrechtelijk toe te eigenen, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Artikel 93.

De militair die opzettelijk eene met den vijand als zoodanig gesloten overeenkomst wederrechtelijk schendt, wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Artikel 94.

Hij aan wiens schuld te wijten is dat, in tijd van oorlog, eenige versterkte of bezette plaats of post, of wel de vloot of het

leger of eenig deel daarvan voor de krijgsmacht verloren gaat, dat eene militaire operatie mislukt, of dat een vaartuig der krijgsmacht onbruikbaar wordt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Indien de schuldige het misdrijf pleegt als bevelvoerend militair of als belast zijnde met het bestuur of toezicht over benoodigdheden ten dienste van de vloot of het leger, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Artikel 95.

De militair, aan wiens schuld te wijten is dat eenige versterkte of bezette plaats of post, of wel de vloot of het leger of eenig deel daarvan door den vijand wordt overvallen, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Indien de schuldige het misdrijf pleegt als bevelvoerend militair, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

TITEL III.

Misdrijven waardoor de militair zich aan de vervulling van zijne dienstverplichtingen onttrekt.

Artikel 96.

De militair wiens ongeoorloofde afwezigheid aan zijne schuld is te wijten, wordt gestraft:

1o. met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden, indien die afwezigheid in tijd van vrede ten minste één dag en niet langer dan dertig dagen duurt;

2o. met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden, indien die afwezigheid in tijd van vrede hem eene reis, waartoe het bevel hem bekend was of redelijkerwijze door hem kon vermoed worden, naar of van eene plaats buiten het rijk in Europa, of eene andere zoodanige bevolen reis met een oorlogsvaartuig geheel of gedeeltelijk doet verzuimen;

3o. met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar, indien die afwezigheid in tijd van oorlog niet langer dan vier dagen duurt;

4o. met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en zes maanden, indien die afwezigheid in tijd van oorlog hem een bevolen reis, zooals in No. 2 is omschreven, geheel

of gedeeltelijk doet verzuimen, of eene ontmoeting met den vijand doet misloopen.

Artikel 97.

De militair die zich schuldig maakt aan opzettelijke ongeoorloofde afwezigheid, wordt gestraft:

1o. met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar, indien die afwezigheid in tijd van vrede ten minste één dag en niet langer dan dertig dagen duurt;

2o. met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren, indien die afwezigheid in tijd van oorlog niet langer dan vier dagen duurt.

Artikel 98.

Als schuldig aan desertie wordt gestraft de militair:

1o. die zich verwijdert met het oogmerk om zich voorgoed aan zijne dienstverplichtingen te onttrekken, het oorlogsgevaar te ontgaan, naar den vijand over te loopen of, zonder daartoe gerechtigd te zijn, bij eene andere mogendheid of macht in krijgsdienst te treden;

2o. wiens ongeoorloofde afwezigheid in tijd van vrede langer dan dertig, in tijd van oorlog langer dan vier dagen duurt;

3o. die zich schuldig maakt aan opzettelijke ongeoorloofde afwezigheid en daardoor een bevolen reis, zooals in artikel 96 No. 2 is omschreven, niet of niet geheel medemaakt.

Desertie in tijd van vrede gepleegd, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Desertie in tijd van oorlog gepleegd, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zeven jaren en zes maanden.

Artikel 99.

Het maximum der in de artikelen 97 en 98 gestelde straffen wordt verdubbeld:

1o. indien tijdens het plegen van het misdrijf nog geen vijf jaren zijn verloopen, sedert de schuldige eene hem hetzij wegens desertie, hetzij wegens opzettelijke ongeoorloofde afwezigheid bij vonnis opgelegde straf geheel of ten deele heeft ondergaan, of sedert die straf hem

geheel is kwijtgescholden; of indien tijdens het plegen van het misdrijf het recht tot uitvoering dier straf nog niet is verjaard;

2o. indien twee of meer personen gezamenlijk of ten gevolge van samenspanning het misdrijf plegen;

3o. indien de schuldige is bevelvoerend militair;

4o. indien hij het misdrijf pleegt, terwijl hij is dienstdoende;

5o. indien hij zich naar of in het buitenland verwijdert;

6o. indien hij, zich van een vaartuig der krijgsmacht verwijderende, het misdrijf pleegt met behulp van eene tot de krijgsmacht behoorende sloep of ander licht vaartuig;

7o. indien hij het misdrijf pleegt met medeneming van een ten behoeve der krijgsmacht gebezigd dier, een wapen of munitie.

Indien het in artikel 97 omschreven misdrijf of het misdrijf van desertie in tijd van vrede vergezeld gaat van twee of meer der in No. 1—7 vermelde omstandigheden, wordt het maximum der in het eerste lid gestelde straf nogmaals met de helft daarvan verhoogd.

Artikel 100.

Met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren wordt gestraft:

1o. desertie naar den vijand;

2o. desertie, in tijd van oorlog, van een oorlogsvaartuig op brandwacht liggende, van de veiligheidstroepen, of uit eene door den vijand aangevallen of met aanval bedreigde plaats of post;

3o. desertie met het oogmerk om in een door den schuldige aanstaand geachten oorlog van den staat met eene andere mogendheid of macht bij deze in krijgsdienst te treden.

Artikel 101.

Naar de onderscheidingen gemaakt in de artikelen 97—100 en met de daarbij gestelde straffen wordt gestraft de militair die zich opzettelijk door een listigen kunstgreep of een samenweefsel van verdichtsels tijdelijk of voorgoed aan de vervulling zijner dienstverplichtingen onttrekt, of die zich opzettelijk daarvoor ongeschikt maakt of laat maken.

Met afwezigheid wordt ten aanzien van die artikelen gelijkgesteld de tijd, gedurende welken de militair op een der voorschreven wijzen de vervulling zijner dienstverplichtingen verzaakt heeft.

Met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren wordt gestraft hij die opzettelijk een militair op diens verzoek voor de verdere vervulling zijner dienstverplichtingen tijdelijk of voorgoed ongeschikt maakt.

Indien het feit den dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren.

Artikel 102.

Hij die een verlofpas valschelijk opmaakt of vervalscht, of die zoodanig stuk op een valschen naam of voornaam of met aanwijzing eener valsche hoedanigheid doet afgeven, met het oogmerk om het te gebruiken of door een militair te doen gebruiken als ware het echt en onvervalscht of als ware de inhoud in overeenstemming met de waarheid, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Met gelijke straf wordt gestraft de militair die opzettelijk gebruik maakt van een valschen of vervalschten verlofpas als ware hij echt en onvervalscht of als ware de inhoud in overeenstemming met de waarheid.

Artikel 103.

De militair die opzettelijk van eens anders reispas, veiligheidskaart, reisorder of verlofpas gebruik maakt, als ware hij de daarin genoemde persoon, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en zes maanden.

Artikel 104.

Indien een der misdrijven omschreven in de artikelen 102 of 103 van dit Wetboek of in de artikelen 228, 229 of 231 van het Wetboek van Strafrecht, door een militair in tijd van oorlog wordt gepleegd, ten einde het misdrijf van desertie gemakkelijk te maken, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Artikel 105.

De samenspanning tot een der in dezen Titel omschreven misdrijven wordt gestraft gelijk de poging.

De bepaling van artikel 83 is toepasselijk.

Artikel 106.

Onder zich verwijderen wordt in dezen Titel verstaan het zich verwijderen, alsmede het zich schuil houden, afwezig blijven of achterblijven van de plaats of de plaatsen, waar de militair zich ter vervulling van de op hem rustende dienstverplichtingen behoort te bevinden; onder afwezigheid het afwezig zijn van die plaats of die plaatsen.

Artikel 107.

Met den militair wordt ten aanzien van dezen Titel gelijkgesteld hij die krachtens artikel 24 of artikel 36 is opgeroepen om aan zijn verplichten krijgsdienst te voldoen.

TITEL IV.

Misdrijven tegen de ondergeschiktheid.

Artikel 108.

De militair die opzettelijk een meerdere, hetzij in het openbaar mondeling of door een geschrift of afbeelding, hetzij in zijne tegenwoordigheid mondeling of door een gebaar of daad, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding, beleedigt of met eenig kwaad bedreigt, hetzij hem uitscheldt, beschimpt of in zijne tegenwoordigheid bespot, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden.

Indien het feit in dienst wordt gepleegd, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en zes maanden.

Artikel 109.

De militair die een geschrift of afbeelding waarin hij weet dat eene beleediging voor een meerdere voorkomt, verspreidt, ten toon stelt, aanslaat of ter verspreiding in voorraad heeft, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden.

Indien het feit in dienst wordt gepleegd, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en zes maanden.

Artikel 110.

De militair die opzettelijk een meerdere door eenige feitelijkheid beleedigd, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Indien het feit in dienst wordt gepleegd, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

Artikel 111.

Wanneer een militair opzettelijk tegen een meerdere een der in de artikelen 261, 262 en 268 van het Wetboek van Strafrecht omschreven misdrijven pleegt, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar boven het maximum der aldaar gestelde straffen.

Indien het feit in dienst wordt gepleegd, wordt het maximum der in het eerste lid gestelde straf nogmaals met een jaar verhoogd.

De bepalingen van de artikelen 267 en 269 van het Wetboek van Strafrecht zijn in deze gevallen niet van toepassing.

Artikel 112.

De militair die naar aanleiding van eene dienstaangelegenheid een meerdere tot tweegevecht uitdaagt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

Met gelijke straf worden gestraft de militair die opzettelijk zoodanige uitdaging overbrengt, en de meerdere die haar aanneemt.

De militaire getuigen en geneeskundigen die, wetende dat de uitdaging naar aanleiding van eene dienstaangelegenheid plaats had, het daaropvolgende tweegevecht bijwonen, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar.

Artikel 113.

De militair die tegen beter weten eene aantijging, klachte of aangifte tegen of over een meerdere inbrengt of inzendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Artikel 114.

De militair die weigert of opzettelijk nalaat te gehoorzamen aan eenig dienstbevel, of die zoodanig bevel eigendunkelijk overschrijdt, wordt, als schuldig aan opzettelijke ongehoorzaamheid, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en negen maanden.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Het maximum der in het eerste en het tweede lid gestelde straffen wordt verdubbeld:

1o. indien de schuldige opzettelijk in zijne ongehoorzaamheid volhardt, nadat een meerdere hem uitdrukkelijk op zijne strafbaarheid heeft gewezen;

2o. indien tijdens het plegen van het misdrijf nog geen vijf jaren zijn verloopen, sedert de schuldige eene hem wegens gelijk misdrijf bij vonnis opgelegde straf geheel of ten deele heeft ondergaan, of sedert die straf hem geheel is kwijtgescholden; of indien tijdens het plegen van het misdrijf het recht tot uitvoering dier straf nog niet is verjaard;
3o. indien twee of meer personen gezamenlijk of ten gevolge van samenspanning het misdrijf plegen;
4o. indien de schuldige tevens een anderen militair tot het misdrijf aanzet;
5o. indien hij het misdrijf pleegt bij een gevecht met den vijand.

Indien het in het eerste of het in het tweede lid omschreven misdrijf vergezeld gaat van twee of meer der in No. 1—5 vermelde omstandigheden, wordt het maximum der in het derde lid gestelde straffen nogmaals met de helft daarvan verhoogd.

Indien het bevel het werkdadig optreden tegen den vijand, of de bestrijding van oogenblikkelijk zeegevaar betrof, wordt de schuldige gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Artikel 115.

Indien de ongehoorzaamheid van den militair aan onachtzaamheid is te wijten, wordt hij gestraft:

1o. met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren, indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog;
2o. met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren, indien het bevel het werkdadig optreden tegen den vijand, of de bestrijding van oogenblikkelijk zeegevaar betrof.

Artikel 116.

De militair die opzettelijk een meerdere feitelijk bedreigt met geweld, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Indien het feit in dienst wordt gepleegd, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

Artikel 117.

De militair die opzettelijk een meerdere feitelijk aanrandt, zich met geweld of bedreiging met geweld tegen hem verzet,

hem van zijn vrijheid van handelen berooft, of hem door geweld of bedreiging met geweld dwingt tot het volvoeren of tot het nalaten eener dienstverrichting, wordt, als schuldig aan feitelijke insubordinatie, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren.

Indien het feit eenig lichamelijk letsel ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Indien het feit den dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

Artikel 118.

Feitelijke insubordinatie, gepleegd met voorbedachten rade, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Indien het feit eenig lichamelijk letsel ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

Indien het feit den dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren.

Artikel 119.

Feitelijke insubordinatie, gepleegd door twee of meer vereenigde militairen, wordt, als muiterij, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

De schuldige wordt gestraft:

1o. met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren, indien het door hem gepleegde misdrijf of de daarbij door hem gepleegde feitelijkheid eenig lichamelijk letsel ten gevolge heeft;

2o. met levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren, indien zij den dood ten gevolge hebben.

Artikel 120.

Met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren wordt gestraft:

1o. feitelijke insubordinatie in tijd van oorlog;

2o. muiterij aan boord van een oorlogsvaartuig zich ergens bevindende waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is.

Artikel 121.

Indien een der in de artikelen 117—120 No. 1 omschreven misdrijven buiten dienst wordt gepleegd, wordt, in de gevallen omschreven in de artikelen 117, 118 en 119, eerste lid, en tweede lid No. 1 het maximum der tijdelijke gevangenisstraf met drie jaren verminderd en wordt in de gevallen omschreven in de artikelen 119, tweede lid, No. 2 en 120 No. 1 de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren.

Artikel 122.

Indien een feit, hetwelk in de strafbepaling van artikel 117 of van artikel 118, al dan niet in verband met artikel 121, valt, tevens valt in eene zwaardere strafbepaling van het gemeene recht, wordt deze laatste toegepast, doch wordt tevens het maximum der daarbij gestelde gevangenisstraf met twee jaren verhoogd.

Artikel 123.

Het maximum der tijdelijke gevangenisstraf, gesteld bij de artikelen 117—121, wordt met een derde verhoogd, indien tijdens het plegen van het misdrijf nog geen vijf jaren zijn verloopen, sedert de schuldige eene gevangenisstraf, hem opgelegd wegens een der misdrijven, omschreven hetzij in een van die artikelen, hetzij in een der artikelen, vermeld in artikel 422 van het Wetboek van Strafrecht, geheel of ten deele heeft ondergaan, of sedert die straf hem geheel is kwijtgescholden; of indien tijdens het plegen van het misdrijf het recht tot uitvoering dier straf nog niet is verjaard.

Artikel 124.

Wanneer vijf of meer militairen samenrotten om in vereeniging hun plicht te verzaken, worden zij, indien het tot eenige feitelijkheid of bedreiging daarmede gekomen is, behoudens ieders verantwoordelijkheid voor de bijzondere door hem bedreven feiten, als schuldig aan militair oproer, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, of aan boord van een oorlogsvaartuig zich ergens bevindende waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is, worden de schuldigen gestraft met levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Artikel 125.

De belhamels onder de deelnemers aan militair oproer worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, of aan boord van een oorlogsvaartuig zich ergens bevindende waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is, wordt de schuldige gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Artikel 126.

De deelnemers aan samenrotting om in vereeniging hun plicht te verzaken die tot de orde terugkeeren, voordat het tot eenige feitelijkheid of bedreiging daarmede gekomen is, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

Indien de samenrotting is gepleegd in tijd van oorlog, of aan boord van een oorlogsvaartuig zich ergens bevindende waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is, worden de schuldigen gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zeven jaren en zes maanden.

Ten aanzien van de belhamels wordt het maximum der in het eerste en het tweede lid gestelde straffen verdubbeld.

Artikel 127.

De samenspanning tot ongehoorzaamheid, muiterij of militair oproer wordt gestraft gelijk de poging.

De bepaling van artikel 83 is toepasselijk.

Artikel 128.

Ten aanzien van de in dezen Titel omschreven feiten wordt eene troepenafdeeling, belast met wacht- of patrouilledienst, of een schildwacht gelijkgesteld met een meerdere, behalve ingeval het feit is begaan door hem aan wien zij, als zoodanig, ondergeschikt zijn.

TITEL V.

Schending van verschillende dienstplichten.

Artikel 129.

De schildwacht die zijn post eigendunkelijk verlaat, eene als zoodanig op hem rustende verplichting niet nakomt, of zich in een toestand brengt of laat brengen waarin hij zijn dienst als schildwacht niet naar behooren kan verrichten, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Indien de schuldige zich bevond aan boord van een oorlogsvaartuig in nood verkeerende of in tijd van oorlog op brandwacht liggende, bij veiligheidstroepen in tijd van oorlog, of in eene door den vijand aangevallen of met aanval bedreigde plaats of post, wordt hij gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Met gelijke straffen worden gestraft de officier van de wacht aan boord van een oorlogsvaartuig of de militair die hem tijdelijk vervangt, de machinist, hoofd der wacht aan boord van een oorlogsvaartuig, en de bevelhebber van eenige wacht, ronde of patrouille of van eenige met de uitoefening van den veiligheidsdienst in tijd van oorlog belaste troepenafdeeling, die als zoodanig gelijke handelingen plegen.

Indien andere militairen, behoorende tot eenige wacht, ronde of patrouille of tot eenige met de uitoefening van den veiligheidsdienst in tijd van oorlog belaste troepenafdeeling, gelijke handelingen plegen, zijn de eerste drie leden van dit artikel op hen van toepassing, behoudens dat in de gevallen van het eerste en het tweede lid het maximum der daar gestelde straffen met de helft verminderd wordt, en dat in de gevallen van het derde lid de schuldige gestraft wordt met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Artikel 130.

De militair die zich opzettelijk, hetzij ter sluik, hetzij door een listigen kunstgreep of een samenweefsel van verdichtsels, hetzij door dronkenschap of zelfverminking aan eenigen gevaarlijken dienst onttrekt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Artikel 131.

De militair die zich opzettelijk, hetzij ter sluik, hetzij door een listigen kunstgreep of een samenweefsel van verdichtsels tijdelijk of voorgoed aan de vervulling van een bepaalde soort van dienstverplichtingen onttrekt, of die zich opzettelijk daarvoor ongeschikt maakt of laat maken, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Met gelijke straffen wordt gestraft hij die opzettelijk een militair op diens verzoek voor de vervulling van eene bepaalde soort van dienstverplichtingen ongeschikt maakt.

Indien het feit den dood ten gevolge heeft, wordt het maximum der in het eerste en het tweede lid gestelde straffen met vier jaren verhoogd.

Artikel 132.

De militair die opzettelijk aan de overheid eene onjuiste ambtelijke mededeeling doet of overbrengt, of opzettelijk nalaat aan de bevoegde overheid eene mededeeling te doen, die hij van ambtswege doen moest of waarvan de verzwijging het belang van den dienst of van den staat kan schaden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren.

Artikel 133.

De militair aan wiens schuld te wijten is dat, in tijd van oorlog, aan de overheid eene onjuiste ambtelijke mededeeling wordt gedaan of overgebracht, of wordt nagelaten aan de bevoegde overheid eene mededeeling te doen, die van ambtswege gedaan moest worden of waarvan de verzwijging het belang van den dienst of van den staat kan schaden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Artikel 134.

De militair die opzettelijk, zonder daartoe bevoegd te zijn, eenigen maatregel in het belang der krijgsmacht of van den dienst ondernomen of bevolen, belet, belemmert of verijdelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren.

Artikel 135.

De militair die opzettelijk nalaat eenig door Ons of van Onzentwege vastgesteld dienstvoorschrift op te volgen, of die zoodanig voorschrift eigendunkelijk overschrijdt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Artikel 136.

De samenspanning tot een der in de artikelen 129—134 omschreven misdrijven wordt gestraft gelijk de poging.

De bepaling van artikel 83 is toepasselijk.

Artikel 137.

De militair die door misbruik of aanmatiging van gezag iemand dwingt iets te doen, niet te doen, of te dulden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Artikel 138.

De militair die door misbruik van zijn invloed als meerdere tegenover een mindere, dezen overhaalt iets te doen, niet te doen, of te dulden, wordt, indien daaruit eenig nadeel kan ontstaan, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Artikel 139.

De militair die, met het oogmerk om zich of een ander voor bestraffing, terechtwijzing of afkeuring te vrijwaren of een ander aan onverdiende bestraffing, terechtwijzing of afkeuring bloot te stellen, hetzij een mindere door gift, belofte of misleiding weerhoudt van of overhaalt tot het doen van een beklag, verzoek, klachte of aangifte, hetzij een stuk of aangelegenheid onthoudt aan de kennisneming van den bevoegden meerdere, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Artikel 140.

De militair die opzettelijk, hetzij met overschrijding van zijne bevoegdheid, hetzij in eene aangelegenheid die vreemd is aan de belangen van den dienst, een mindere beveelt iets te doen, niet te doen, of te dulden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Artikel 141.

De militair die opzettelijk een mindere uitscheldt, uitvloekt, beschimpt of in zijne tegenwoordigheid bespot, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden.

Indien het feit in dienst wordt gepleegd, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en zes maanden.

Artikel 142.

De militair die in dienst opzettelijk een mindere slaat of stompt of hem op andere wijze pijn veroorzaakt of hem feitelijk bedreigt met geweld, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Indien het feit eenig lichamelijk letsel ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

Indien het feit den dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren.

Valt het feit tevens in eene zwaardere strafbepaling van het gemeene recht, dan wordt deze toegepast.

Artikel 143.

De militair die opzettelijk toelaat, dat een mindere een misdrijf pleegt, of die, getuige van een door een mindere gepleegd misdrijf, opzettelijk nalaat tegen den dader de door het belang der zaak gevorderde maatregelen van geweld naar vermogen aan te wenden, wordt gestraft gelijk de medeplichtige.

Artikel 144.

Hij die, kennis dragende van eenige in dit Wetboek strafbaar gestelde samenspanning tot misdrijf of van een voornemen tot het plegen van een misdrijf ter zake waarvan de doodstraf kan worden opgelegd, of van een misdrijf tegen de veiligheid van den staat, desertie in tijd van oorlog, feitelijke insubordinatie of militair oproer, op een tijdstip waarop het plegen van het misdrijf nog kan worden voorkomen, opzettelijk nalaat daarvan tijdig voldoende kennis te geven hetzij aan de overheid, hetzij aan den bedreigde, wordt, indien het misdrijf is gevolgd, gestraft gelijk de medeplichtige.

Met gelijke straf wordt gestraft hij die, kennis dragende van eenig in het eerste lid vermeld reeds gepleegd misdrijf op een tijdstip waarop de gevolgen nog kunnen worden afgewend, opzettelijk nalaat daarvan gelijke kennisgeving te doen.

Artikel 145.

De bepalingen van het vorig artikel betreffende het doen van kennisgeving zijn niet van toepassing op hem die door de kennisgeving gevaar voor een strafvervolging zou doen ontstaan voor zich zelven, voor een zijner bloedverwanten of aangehuwden in de rechte linie of in den tweeden of derden graad der zijlinie, voor zijn echtgenoot of gewezen echtgenoot, of voor

een ander, bij wiens vervolging hij zich, uit hoofde van zijn ambt of beroep, van het afleggen van getuigenis zou kunnen verschoonen.

Artikel 146.

Hij die, mondeling of bij geschrifte, een militair opruit tot eenig misdrijf, in dit Wetboek omschreven of door hem te begaan onder een der in artikel 44 van het Wetboek van Strafrecht vermelde omstandigheden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

De schuldige wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren, indien de opruiing betreft een der misdrijven omschreven in de artikelen 92—101 of 121 van het Wetboek van Strafrecht, desertie of ongehoorzaamheid in tijd van oorlog, of muiterij of militair oproer buiten tijd van oorlog.

De schuldige wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren:

1o. indien de opruiing geschiedt in tijd van oorlog en zij betreft een der in artikel 92 of 93 van het Wetboek van Strafrecht omschreven misdrijven, militair verraad, desertie in een der in artikel 100 omschreven gevallen, ongehoorzaamheid in een der in het laatste lid van artikel 114 omschreven gevallen, muiterij, militair oproer of het in artikel 148 omschreven misdrijf;

2o. indien de opruiing geschiedt aan boord van een oorlogsvaartuig zich ergens bevindende waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is, en zij muiterij of militair oproer betreft.

Met gelijke straffen wordt gestraft hij die een der in dit artikel vermelde geschriften, waarvan hij den inhoud kent, verspreidt, ten toon stelt, aanslaat of ter verspreiding in voorraad heeft.

Artikel 147.

Hij die door een sein, teeken, voorstelling, toespraak, lied, geschrift of afbeelding de tucht onder de krijgsmacht tracht te ondermijnen, of die, met de strekking van het geschrift of de afbeelding bekend, zoodanig stuk verspreidt, ten toon stelt, aanslaat of ter verspreiding in voorraad heeft, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Met gelijke straffen wordt gestraft hij die het wapen van Nederland, van den Koning, van een lid van het Koninklijk

Huis of van den Regent, de Nederlandsche vlag of wimpel of een regimentsvaandel of regimentsstandaard beschimpt.

Artikel 148.

Met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren worden gestraft de tot eene op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht behoorende militairen die met vereenigde krachten hetzij geweld tegen een of meer personen plegen, hetzij opzettelijk en wederrechtelijk eenig goed dat geheel of ten deele aan een ander toebehoort, vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of wegmaken, en bij het plegen van het feit misbruik maken of dreigen te maken van macht, gelegenheid of middel, hun als militair geschonken.

Met gelijke straf worden gestraft de aan de militaire rechtsmacht onderworpen personen, bij eene op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht in dienstbetrekking zijnde of haar met toestemming van de militaire overheid vergezellende of volgende, die gelijke handelingen plegen en daarbij misbruik maken of dreigen te maken van macht, gelegenheid of middel, hun door hunne betrekking tot de krijgsmacht geschonken.

Artikel 81 van het Wetboek van Strafrecht blijft buiten toepassing.

Artikel 149.

Hij, die geweld pleegt tegen een doode, zieke of in den krijg verwonde, behoorende tot de krijgsmacht van een der strijdende partijen, wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Onder hen, die behooren tot de krijgsmacht van een der strijdende partijen, worden voor de toepassing van dit artikel gerekend allen, die bij deze krijgsmacht in dienstbetrekking zijn of haar met toestemming van de militaire overheid vergezellen of volgen.

Artikel 150.

De militair die opzettelijk niet voldoet aan eene wettige oproeping voor den werkelijken dienst, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zeven jaren en zes maanden.

Blijkt niet dat het feit opzettelijk is gepleegd, dan wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden.

TITEL VI.

Diefstal, verduistering en heling.

Artikel 151.

Met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren wordt gestraft hij die diefstal pleegt en daarbij misbruik heeft gemaakt van de gelegenheid, hem verschaft door zijne inkwartiering of door zijne huisvesting op openbaar gezag.

Artikel 152.

Met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren wordt gestraft diefstal door een militair gepleegd op eene onder zijne bijzondere bewaking of bescherming gestelde plaats.

Artikel 153.

Met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren wordt, als schuldig aan plundering, gestraft:

1o. de tot eene op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht behoorende militair die bij het plegen van diefstal misbruik maakt of dreigt te maken van macht, gelegenheid of middel hem als militair geschonken;

2o. de aan de militaire rechtsmacht onderworpen persoon, bij eene op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht in dienstbetrekking zijnde of haar met toestemming van de militaire overheid vergezellende of volgende, die bij het plegen van diefstal misbruik maakt of dreigt te maken van macht, gelegenheid of middel, hem door zijne betrekking tot de krijgsmacht geschonken.

Indien het feit is gepleegd door twee of meer vereenigde personen, worden de schuldigen gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Artikel 154.

Met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren wordt gestraft hij, die diefstal pleegt aan of tegen een doode, zieke of in den krijg verwonde, behoorende tot de krijgsmacht van een der strijdende partijen.

De bepaling van het tweede lid van artikel 149 geldt voor de toepassing van dit artikel.

Artikel 155.

Het maximum der tijdelijke gevangenisstraf, gesteld bij de artikelen 151—154, wordt met een derde verhoogd, indien tijdens het plegen van het misdrijf nog geen vijf jaren zijn verloopen, sedert de schuldige eene gevangenisstraf, hem opgelegd wegens een der misdrijven, omschreven hetzij in een van die artikelen, hetzij in een der artikelen, vermeld in artikel 421 van het Wetboek van Strafrecht, geheel of ten deele heeft ondergaan, of sedert die straf hem geheel is kwijtgescholden; of indien tijdens het plegen van het misdrijf het recht tot uitvoering dier straf nog niet is verjaard.

Artikel 156.

De samenspanning tot een der in de artikelen 151—154 omschreven misdrijven wordt gestraft gelijk de poging.

De bepaling van artikel 83 is toepasselijk.

Artikel 157.

De militair die opzettelijk eenig voorwerp door een der in dezen Titel omschreven misdrijven verkregen, koopt, huurt, inruilt, in pand neemt, als geschenk aanneemt of uit winstbejag verkoopt, verhuurt, verruilt, in pand geeft, vervoert, bewaart of verbergt, wordt, als schuldig aan heling, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Met gelijke straf wordt gestraft hij die opzettelijk uit de opbrengst van eenig door zoodanig misdrijf verkregen voorwerp voordeel trekt.

Artikel 158.

De militair die eenig voorwerp koopt, huurt, inruilt, in pand neemt, als geschenk aanneemt of uit winstbejag verkoopt, verhuurt, verruilt, in pand geeft, vervoert, bewaart of verbergt, wordt, indien aan zijne schuld te wijten is dat zijne handeling een door een der in dezen Titel omschreven misdrijven verkregen voorwerp betreft, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Met gelijke straf wordt gestraft hij die uit de opbrengst van eenig voorwerp voordeel trekt, indien aan zijne schuld te wijten is, dat zijne handeling een door zoodanig misdrijf verkregen voorwerp betreft.

TITEL VII.

Vernieling, beschadiging of wegmaking van ten behoeve van de krijgsmacht dienende goederen.

Artikel 159.

Hij die wederrechtelijk en opzettelijk een dier, dat ten behoeve der krijgsmacht wordt gebezigd, doodt, beschadigt, voor den dienst ongeschikt maakt of wegmaakt, wordt gestraft:

1o. indien hij het feit pleegt, terwijl hij behoort tot eene op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht, met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren;

2o. in andere gevallen met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Artikel 160.

De militair, tot eene op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht behoorende, die wederrechtelijk en opzettelijk eenige oorlogsbehoefte vernielt, beschadigt, onbruikbaar maakt of wegmaakt, of die zich opzettelijk en eigendunkelijk ontdoet van eenig hem van rijkswege verstrekt wapen, munitie, krijgstoerusting of voedingsmiddel, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Artikel 161.

De militair, tot eene op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht behoorende, die eenig aan hem of aan een anderen militair van rijkswege verstrekt goed, wetende dat dit behoort tot de militaire kleeding of uitrusting, hetzij zonder schriftelijke vergunning, door of vanwege den bevoegden officier afgegeven, verkoopt, ruilt, ten geschenke, in pand, gebruik of bewaring geeft, hetzij wegmaakt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

ALGEMEENE SLOTBEPALING.

Artikel 162.

Het in werking treden van dit Wetboek wordt nader bij de wet geregeld.

Voor zoover dit Wetboek rechtsmacht opdraagt aan een rechter in de koloniën of bezittingen in andere werelddeelen, is het mede voor die koloniën of bezittingen verbindend en past die rechter, bij de uitoefening van de hem opgedragen rechtsmacht, de Nederlandsche wetgeving toe.

INHOUD.

EERSTE BOEK.

Algemeene bepalingen.

TWEEDE BOEK.

Misdrijven.

TWEEDE BOEK

Misdrijven.

Tekst van de Wet op de Krijgstucht, vastgesteld bij de wet van 27 April 1903 (*Staatsblad* No. 112), zooals deze luidt volgens de daarin door of ten gevolge van de wet van 5 Juli 1921 (*Staatsblad* No. 841) gebrachte wijzigingen en plaats gehad hebbende aanvullingen.

WET OP DE KRIJGSTUCHT.

§ I. *Omvang van de werking dezer wet.*

Artikel 1.

De bepalingen dezer wet zijn toepasselijk op den militair, die zich binnen of buiten het rijk in Europa aan eenig krijgstuchtelijk vergrijp schuldig maakt.

§ II. *Krijgstuchtelijke vergrijpen.*

Artikel 2.

Krijgstuchtelijke vergrijpen zijn:

1o. alle niet in eenige strafwet omschreven feiten, strijdig met eenig dienstbevel of dienstvoorschrift, of onbestaanbaar met de militaire tucht of orde;

2o. de feiten omschreven:

a. in de artikelen 82, 92, 96 Nos. 1, 2 en 3, 97 (indien de ongeoorloofde afwezigheid in tijd van vrede niet langer dan acht dagen, in tijd van oorlog niet langer dan één dag duurt), 98 No. 3 (indien de ongeoorloofde afwezigheid in tijd van vrede niet langer dan acht dagen duurt), 103 (buiten tijd van oorlog), 108, 109, 114, eerste lid, 115, 129 (met uitzondering van de gevallen, waarin bij dat artikel de doodstraf is gesteld), 131, eerste lid, 132, eerste lid, 133, 134, eerste lid, 135, 137—142, 147, eerste en laatste lid, 150, 159 en 161 van het Wetboek van Militair Strafrecht;

b. in de artikelen 103, 114, tweede lid, 131, tweede lid, 132, tweede lid, en 134, tweede lid, van datzelfde Wetboek, gepleegd gedurende den tijd van oorlog, zooals die is omschreven in artikel 71 van dat Wetboek, door militairen, behoorende tot het ingevolge dat artikel aangewezen gedeelte der krijgsmacht;

indien het begane feit naar het oordeel van den tot straffen bevoegden meerdere tot wiens kennis het is gebracht of aan wien de verdere behandeling der zaak wordt opgedragen, van zóó lichten aard is, dat de zaak buiten strafrechtelijke behandeling kan worden afgedaan;

3o. de feiten omschreven in de artikelen 142, 254*bis*, 284 No. 1, 300, eerste lid, 350, eerste lid, en 351*bis* van het Wetboek van Strafrecht, indien het begane feit naar het oordeel van den in No. 2 vermelden meerdere onbestaanbaar met de militaire tucht of orde, doch tevens van zóó lichten aard is, dat de zaak buiten strafrechtelijke behandeling kan worden afgedaan;

4o. de feiten omschreven in de artikelen 310, 314, 315 en 321 van het Wetboek van Strafrecht en in artikel 27 van de Visscherijwet, indien het begane feit naar het oordeel van den in No. 2 vermelden meerdere van zóó lichten aard is, dat de zaak buiten strafrechtelijke behandeling kan worden afgedaan; tenzij den schuldige reeds tweemaal te voren wegens een feit in een dier artikelen omschreven, straf is opgelegd;

5o. de feiten omschreven in de artikelen 424, 426, 426*bis*, 431, 435*bis*, 446, 447, 451 en 453 van het Wetboek van Strafrecht, indien naar het oordeel van den in No. 2 vermelden meerdere strafrechtelijke behandeling der zaak niet vereischt wordt;

6o. de feiten vallende in de bepalingen van eene der buiten het Wetboek van Strafrecht omschreven overtredingen waarop als hoofdstraf gesteld is hetzij hechtenis of geldboete hetzij geldboete alleen, indien het begane feit naar het oordeel van den in No. 2 vermelden meerdere onbestaanbaar met de militaire tucht of orde, doch tevens van zóó lichten aard is, dat de zaak buiten strafrechtelijke behandeling kan worden afgedaan.

§ III. *Krijgstuchtelijke straffen.*

AFDEELING I.

In het algemeen.

Artikel 3.

De krijgstuchtelijke straffen voor officieren zijn:

1o. berisping;

2o. licht arrest van ten hoogste 14 dagen;

3o. streng arrest van ten hoogste 14 dagen.

Artikel 4.

De krijgstuchtelijke straffen voor onderofficieren zijn:

A. *Hoofdstraffen.*

1o. berisping;

2o. voor onderofficieren der zeemacht die een minderen rang dan dien van sergeant bekleeden: strafdienst, ten minste 1 en ten hoogste 2 uur per dag, gedurende ten hoogste 8 dagen;

3o. de verplichting om ten hoogste 2 uur vóór het avondappèl in de kazerne of het kwartier of aan boord terug te zijn en aldaar te verblijven, tenzij de gestrafte daarbuiten dienst heeft te verrichten, gedurende ten hoogste 14 dagen;

4o. licht arrest van ten hoogste 21 dagen;

5o. verzwaard arrest van ten hoogste 14 dagen;

6o. streng arrest van ten hoogste 14 dagen; deze straf wordt niet opgelegd aan een minderjarige die den leeftijd van achttien jaren nog niet bereikt heeft;

7o. verlaging.

B. *Bijkomende straffen.*

1o. inhouding van soldij;

2o. voor onderofficieren die een minderen rang dan dien van sergeant bekleeden: vermindering van kost.

Artikel 5.

De krijgstuchtelijke straffen voor mindere militairen zijn:

A. *Hoofdstraffen.*

1o. berisping;

2o. strafdienst, ten minste 1 en ten hoogste 2 uur per dag, gedurende ten hoogste 8 dagen;

3o. de verplichting om ten hoogste 2 uur vóór het avondappèl in de kazerne of het kwartier of aan boord terug te zijn en aldaar te verblijven, tenzij de gestrafte daarbuiten dienst heeft te verrichten, gedurende ten hoogste 8 dagen;

4o. licht arrest van ten hoogste 21 dagen;

5o. verzwaard arrest van ten hoogste 14 dagen;

6o. streng arrest van ten hoogste 14 dagen; deze straf wordt niet opgelegd aan een minderjarige die den leeftijd van achttien jaren nog niet bereikt heeft;

7o. verlaging in klasse, indien de gestrafte behoort tot een onderdeel der krijgsmacht waarbij de mindere militairen in klassen zijn verdeeld;

8o. plaatsing in eene tuchtklasse.

B. *Bijkomende straffen.*

1o. inhouding van soldij;

2o. vermindering van kost;

3o. verbod om buiten dienst wapenen te dragen.

Artikel 6.

De berisping van den officier geschiedt mondeling, of schriftelijk bij gesloten brief, door den strafoplegger.

De berisping van den onderofficier en van den minderen militair geschiedt mondeling door den strafoplegger of, indien dit niet doenlijk is, door een anderen meerdere van zijnentwege, of wel schriftelijk bij gesloten brief door den strafoplegger.

De mondelinge berisping geschiedt òf zonder dat daarbij bijzondere vormen in acht genomen worden, òf, indien dit door den bestraffenden meerdere noodzakelijk geacht wordt, na bijroeping en ten aanhooren van een of meer andere militairen van niet lageren rang en, wat den officier betreft, bovendien van niet minderen ouderdom in rang, dan de gestrafte.

Eene aanmerking of terechtwijzing waarbij de tot straffen bevoegde meerdere niet uitdrukkelijk te kennen geeft, dat zij als straf van berisping moet worden beschouwd, geldt niet als straf.

Artikel 7.

De strafdienst bestaat:

A) voor de onderofficieren der zeemacht: in het doen exerceeren van of in het houden van toezicht over de met strafdienst gestrafte mindere militairen, of in het doen van anderen dienst, overeenkomende met den rang en de betrekking van den gestrafte;

B) voor de mindere militairen der zeemacht: in exerceeren, met of zonder volledige uitrusting, of, zoo noodig, in het doen van anderen dienst, overeenkomende met den stand en de betrekking van den gestrafte;

C) voor de mindere militairen der landmacht: in exerceeren met of zonder volledige uitrusting;

alles op de door den commandeerenden officier te bepalen werkdagen, in de vrije uren van den gestrafte.

Artikel 8.

Het licht arrest wordt ondergaan:

A) door den officier:

1o. te land: in zijn woonverblijf, tent of kwartier of, op bivouak, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats;

2o. aan boord van een oorlogsvaartuig: in de voor zijn gewoon verblijf bestemde localiteit;

B) door den onderofficier en den minderen militair:

1o. te land: in de kazerne, het kwartier of zijn woonverblijf of, indien hij gekantonneerd, gekampeerd of gebivouakeerd is, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats;

2o. aan boord van een oorlogsvaartuig: op het schip.

Door de militairen wien aan boord van een oorlogsvaartuig een verblijf is aangewezen, wordt het licht arrest, zoo mogelijk, aan boord ondergaan.

Bij de zeemacht kan deze straf gepaard gaan met die van strafdienst.

De militair die licht arrest ondergaat is niet uitgesloten van het verrichten van dienst.

Artikel 9.

Het verzwaard arrest wordt ondergaan:

A) door den onderofficier:

1o. te land: *a)* in eene onderofficierskamer of in het vertrek hem tot het verrichten zijner administratieve werkzaamheden aangewezen, en, indien hij korporaal is, in het vertrek waar hij gehuisvest is; *b)* indien hij gekantonneerd, gekampeerd of gebivouakeerd is, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats;

2o. aan boord van een oorlogsvaartuig; in zijne hut, en door hem die geene hut bewoont, op de door den comman-

deerenden officier van het vaartuig naar door Ons of van Onzentwege te stellen regelen aan te wijzen plaats;

B) door den minderen militair:

1o. te land: in het daartoe bestemd vertrek of, indien hij gekantonneerd, gekampeerd of gebivouakeerd is, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats, in beide gevallen gedurende den nacht, voor zooveel doenlijk, in afzondering.

2o. aan boord van een oorlogsvaartuig: op de door den commandeerenden officier van het vaartuig naar door Ons of van Onzentwege te stellen regelen aan te wijzen plaats.

De militair die te land verzwaard arrest ondergaat, is niet uitgesloten van het verrichten van dienst.

De militair die aan boord van een oorlogsvaartuig verzwaard arrest ondergaat, kan worden uitgesloten van het verrichten van dienst buiten de localiteit, waarin hij de straf ondergaat.

Artikel 10.

Het streng arrest wordt ondergaan:

A) door den officier:

1o. te land: in zijn woonverblijf, tent of kwartier of, op bivouak, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats;

2o. aan boord van een oorlogsvaartuig: in zijne hut, en door hem die geene hut bewoont, hetzij in eene daartoe beschikbare hut, hetzij in de voor zijn gewoon verblijf bestemde localiteit.

Door den officier wien aan boord van een oorlogsvaartuig een verblijf is aangewezen, wordt het streng arrest, zoo mogelijk, aan boord ondergaan;

B) door den onderofficier en den minderen militair:

in afzondering in eene daartoe bestemde cel, ook door hen die aan boord van een oorlogsvaartuig zijn ingescheept, bij voorkeur aan den wal.

Wanneer de gelegenheid ontbreekt om deze laatsten de straf te doen ondergaan in eene daartoe bestemde cel aan den wal, wordt zij ondergaan in eene daartoe bestemde cel aan boord van een oorlogsvaartuig.

Wanneer ook daartoe de gelegenheid ontbreekt, wordt zij ondergaan door den hutsgast in zijne hut, en door den onder-

officier die geene hut bewoont en door den minderen militair op de door den commandeerenden officier van het vaartuig naar door Ons of van Onzentwege te stellen regelen aan te wijzen plaats aan boord, zoo mogelijk in afzondering.

Indien naar het oordeel van den commandeerenden officier de handhaving van de tucht en orde het eischt en de weersgesteldheid het toelaat, kan in laatstgenoemd geval de mindere militair worden geboeid.

Het boeien geschiedt aan de handen vóór het lichaam, al of niet met eene boeistang aan één voet.

Kromsluiting, sluiting met de handen op den rug en sluiting van handen en voeten aan elkander zijn verboden.

Van den arrestant worden de handen ontsloten tijdens het schaften, bij het luchten aan dek en des nachts gedurende den rusttijd der bemanning.

Indien de met streng arrest gestrafte onderofficier of mindere militair gekantonneerd, gekampeerd of gebivouakeerd is, ondergaat hij die straf op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats.

De militair die streng arrest ondergaat, is uitgesloten van het verrichten van dienst buiten de localiteit, waarin hij de straf ondergaat.

Artikel 11.

Met inachtneming van door Ons of van Onzentwege te stellen regelen kan door den commandeerenden officier wijziging worden gebracht in de plaats waar en in de wijze waarop de straf zal worden ondergaan, ingeval hetzij de lichaamstoestand van den met verzwaard of van den met streng arrest gestraften militair, hetzij de omstandigheden van het klimaat of het weder, hetzij de toestand der arrestlokalen eene afwijking van de bovenvermelde bepalingen in het belang van den gestrafte noodig maken.

Artikel 12.

Aan boord van een vaartuig dat geen oorlogsvaartuig is, worden de arreststraffen ondergaan op de door den strafoplegger zooveel mogelijk in overeenstemming met de bepalingen der artikelen 8—11 aan te wijzen plaats.

Artikel 13.

De duur der arreststraffen is ten minste één dag.

Artikel 14.

Het is den met arrest gestraften militair verboden, de plaats, waar hij zijne straf moet ondergaan, gedurende zijn straftijd buiten dienst zonder noodzaak te verlaten, of zonder daartoe bekomen verlof bezoeken te ontvangen.

Ingeval hij met licht of met verzwaard arrest gestraft is, kan hem, naar regelen door Ons te stellen, worden toegestaan godsdienstoefeningen zijner gezindte bij te wonen.

Artikel 15.

Bij de oplegging eener arreststraf kan worden bepaald, dat de tijd, door den gestrafte vóór de tenuitvoerlegging dier straf in voorloopig arrest of in voorloopige verzekerde bewaring doorgebracht, bij de uitvoering der hem opgelegde arreststraf geheel of gedeeltelijk zal worden in mindering gebracht.

Deze bepaling is ook toepasselijk, ingeval aan een militair, ten zelfden tijde verdacht van meerdere feiten, de straf wordt opgelegd ter zake van een ander feit dan waarvoor hij zich in voorloopig arrest of in voorloopige verzekerde bewaring bevindt of bevonden heeft.

Artikel 16.

De verlaging bestaat:

a) voor den onderofficier: in het terugbrengen tot den stand van matroos of van soldaat, met aanduiding tevens van eene bepaalde klasse, indien bij het onderdeel der krijgsmacht waartoe hij behoort, de mindere militairen in klassen zijn verdeeld;

b) voor den minderen militair: in het terugbrengen tot eene lagere klasse.

Bij de zeemacht mag de verlaging niet verder gaan dan tot in de laagste klasse, waaruit de gestrafte heeft kunnen opklimmen tot den rang, dien hij bekleedde, of tot de klasse, waartoe hij behoorde, toen hem de straf werd opgelegd; met dien verstande dat niemand kan worden verlaagd tot eene uitsluitend bij eene opleiding voorkomende kwaliteit.

Artikel 17.

De met verlaging gestrafte is, totdat de straf tegen hem is ten uitvoer gelegd, van rechtswege in arrest.

Artikel 18.

De plaatsing in eene tuchtklasse bestaat in de onderwerping van den militair aan eene gestrengere krijgstucht.

Zij wordt ondergaan in één of meer der daarvoor bestemde inrichtingen, behoudens dat zij door aan boord van een oorlogsvaartuig ingescheepte militairen geheel of ten deele aan boord kan worden ondergaan.

Zij wordt alleen opgelegd aan de mindere militairen, op wie geene verlaging kan worden toegepast.

Artikel 19.

De plaatsing in eene tuchtklasse wordt opgelegd voor een tijd, bij de oplegging der straf te bepalen, van ten minste drie maanden en ten hoogste een jaar.

Artikel 20.

De met de straf van plaatsing in eene tuchtklasse gestrafte militair is onmiddellijk na de oplegging der straf van rechtswege in arrest, totdat hij in de tot uitvoering der straf bestemde inrichting is aangekomen.

Artikel 21.

Indien de in eene strafklasse of de in eene tuchtklasse geplaatste militair wegens een gedurende zijn verblijf aldaar begaan krijgstuchtelijk vergrijp wordt gestraft met plaatsing in eene tuchtklasse, gaat deze straf in op den dag waarop de vorige straf eindigt.

Artikel 22.

De tijd, door den met plaatsing in eene tuchtklasse gestraften militair in streng arrest doorgebracht, telt niet mede voor den tijd van zijn verblijf in die klasse.

Artikel 23.

Voor de tuchtklassen der zee- en der landmacht gelden gelijke bepalingen als ten aanzien van de strafklassen vervat zijn in de artikelen 28—34 van het Wetboek van Militair Strafrecht.

Artikel 24.

Door Ons kunnen in geval van oorlog of oorlogsgevaar de tuchtklassen worden opgeheven of kan daaraan eene bijzondere bestemming gegeven worden.

In het eerste geval keeren de in eene tuchtklasse geplaatsten ten spoedigste terug tot het onderdeel der krijgsmacht waartoe zij behooren.

Artikel 25.

Elke straf van licht arrest van een onderofficier of van een minderen militair der zeemacht, ingescheept aan boord van een oorlogsvaartuig buitengaats, kan gepaard gaan met inhouding van een vierde gedeelte der soldij gedurende den geheelen straftijd of een gedeelte daarvan.

Elke straf van verzwaard arrest van een onderofficier of van een minderen militair der zeemacht, ingescheept aan boord van een oorlogsvaartuig buitengaats, kan gepaard gaan met inhouding van de halve soldij gedurende den geheelen straftijd of een gedeelte daarvan.

Elke straf van streng arrest van een onderofficier of van een minderen militair kan gepaard gaan met inhouding van de geheele soldij gedurende den geheelen straftijd of een gedeelte daarvan.

Welk gedeelte van de gedurende den straftijd door den gestrafte verdiende gelden als soldij wordt aangemerkt voor de toepassing van de bijkomende straf, hierboven bedoeld, alsmede welke bestemming aan de hierbedoelde gelden wordt gegeven, wordt bepaald bij algemeenen maatregel van bestuur.

Artikel 26.

Elke straf van streng arrest van een onderofficier die een minderen rang dan dien van sergeant bekleedt, of van een minderen militair kan gepaard gaan met vermindering van kost.

Door vermindering van kost wordt verstaan, dat de gestrafte niet anders dan water en brood ontvangt hetzij om den anderen dag, hetzij gedurende ten hoogste vier achtereenvolgende dagen, hetzij tweemaal gedurende ten hoogste drie achtereenvolgende dagen, met dien verstande dat het aantal dagen waarop de gewone voeding wordt verstrekt, ten minste even groot moet zijn als het daaraan voorafgegaan aantal dagen waarop de vermindering van kost heeft plaats gevonden.

Deze laatste bepaling geldt ook bij het na elkander doen ondergaan van twee of meer straffen van streng arrest.

Artikel 27.

Elke straf van streng arrest van een minderen militair kan gepaard gaan met het verbod om, gedurende ten minste drie en

ten hoogste zes maanden na het ondergaan van het arrest, buiten dienst wapenen te dragen.

Artikel 28.

Wanneer de werkelijke of de geheele diensttijd van een met arrest gestraften militair verstrijkt gedurende het ondergaan der straf, wordt hij niet met groot verlof huiswaarts gezonden of uit den militairen dienst ontslagen, vóórdat zijn straftijd is verstreken.

Artikel 29.

De betrekkelijke zwaarte der krijgstuchtelijke hoofdstraffen wordt bepaald door de volgorde waarin zij voorkomen in de artikelen 3—5 en 30—32, met dien verstande dat in ieder van die artikelen elke volgende straf zwaarder is dan de voorafgaande, en dat licht arrest gepaard met strafdienst zwaarder is dan licht arrest, doch lichter dan verzwaard arrest.

Alleen de hoofdstraffen worden in vergelijking gebracht.

Afdeeling II.

Bij een leger te velde.

Artikel 30.

De krijgstuchtelijke straffen voor officieren bij een leger te velde zijn:

1o. berisping;

2o. arrest van ten hoogste 14 dagen.

Artikel 31.

De krijgstuchtelijke straffen voor onderofficieren bij een leger te velde zijn;

1o. berisping;

2o. licht arrest van ten hoogste 14 dagen;

3o. streng arrest van ten hoogste 14 dagen;

4o. verlaging.

Artikel 32.

De krijgstuchtelijke straffen voor mindere militairen bij een leger te velde zijn:

A. *Hoofdstraffen.*

1o. berisping;

2o. licht arrest van ten hoogste 14 dagen;

3o. streng arrest van ten hoogste 14 dagen;

4o. verlaging in klasse, indien de gestrafte behoort tot een onderdeel der krijgsmacht waarbij de mindere militairen in klassen zijn verdeeld.

B. *Bijkomende straffen.*

1o. het verrichten van pionier-arbeid;

2o. het doen van corveeën.

Artikel 33.

Het arrest wordt door den officier ondergaan in zijne tent of kwartier of, op bivouak, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats.

De gestrafte is niet uitgesloten van het verrichten van dienst.

Artikel 34.

Het licht en het streng arrest worden door den onderofficier en door den minderen militair bij voorkeur ondergaan bij de politiewacht van het kantonnement, kampement of bivouak; het streng arrest, zoo mogelijk, in afzondering.

De gestraften keeren terug naar het onderdeel waartoe zij behooren:

1o. vóór of bij den aanvang van het gevecht en bij alarm;

2o. tot het verrichten van alle andere diensten, behoudens dat de met streng arrest gestrafte mindere militairen op marsch onder het onmiddellijk toezicht blijven van de afdeeling, daartoe door den colonne-commandant aangewezen.

Artikel 35.

De pionier-arbeid bestaat in het verrichten van de werkzaamheden, omschreven in de voorschriften op den pionier-arbeid.

Het doen van corveeën bestaat in het verrichten van elken anderen militairen arbeid.

De pionier-arbeid kan zoowel met het licht als met het streng arrest der mindere militairen gepaard gaan; het doen van corveeën alleen met het streng arrest.

Artikel 36.

De bepalingen der artikelen 6, 13—16 en 28 zijn op de in deze afdeeling omschreven straffen van toepassing.

§ IV. *Oplegging en tenuitvoerlegging van krijgstuchtelijke straffen.*

Artikel 37.

Bij de bepaling van de soort en van de mate van krijgstuchtelijke straf is de strafoplegger verplicht rechtvaardigheid naast gestrengheid te betrachten en zoowel de omstandigheden waaronder het vergrijp begaan is, als de persoonlijkheid en het doorgaand gedrag van den dader in aanmerking te nemen.

Artikel 38.

Bij krijgstuchtelijke bestraffing van een militair die zich aan één of meer krijgstuchtelijke vergrijpen schuldig maakte, wordt slechts ééne hoofdstraf opgelegd, behoudens de bepaling van het voorlaatste lid van artikel 8.

Buiten de gevallen aangegeven in de artikelen 25—27 en 35, worden geene bijkomende straffen opgelegd.

Artikel 39.

De bevoegdheid om de in de artikelen 3—5 en 30—32 vermelde straffen aan de onder zijne bevelen staande militairen op te leggen, komt toe aan:

1o. elken vlag- of opperofficier;

2o. den commandeerenden officier van een of meer oorlogsvaartuigen;

3o. den commandeerenden officier van een divisie, brigade, korps of andere door Ons te bepalen formatie, zoomede van een dienstvak, dienstafdeeling of inrichting.

In tijd van oorlog komt gelijke bevoegdheid toe aan:

1o. den officier, commandant van een taktisch geheel, gevormd uit verschillende troepenafdeelingen;

2o. den vestingcommandant;

3o. den commandant van eene ingesloten versterkte plaats of post of van een te velde afgesneden troepengedeelte;

4o. den officier belast met territoriaal bevel;

5o. den officier belast met de leiding van den etapendienst of met een zelfstandig commando bij dien dienst.

Door Ons of door Onzen daarbij betrokken Minister van Marine of van Oorlog wordt aangewezen op wien, bij ontstentenis of afwezigheid van de genoemde officieren, de hun bij dit artikel toegekende bevoegdheid overgaat.

Artikel 40.

De bevoegdheid om krijgstuchtelijke straf op te leggen aan militairen die aan boord van een oorlogsvaartuig zijn ingescheept, komt uitsluitend toe aan de in artikel 39, eerste lid, No. 1 en 2 genoemde officieren der zeemacht.

Artikel 41.

De in artikel 39 vermelde bevoegdheid komt, ten aanzien van de onder zijne bevelen staande militairen, ook toe aan:

1o. elken hoofdofficier der landmacht;

2o. den commandant van een bataljon, afdeeling, compagnie, escadron, batterij of andere door Ons te bepalen formatie;

3o. den officier fortcommandant;

4o. den officier detachementscommandant, behalve indien het detachement aan boord van een oorlogsvaartuig is ingescheept;

5o. den militie-commissaris;

6o. den districtscommandant bij de landweer;

behoudens dat de straf van streng arrest aan officieren alleen daar den hoofdofficier fort- of detachementscommandant, en die van verlaging en van plaatsing in eene tuchtklasse door geen der bovengenoemden mogen worden opgelegd.

Artikel 42.

De in artikel 39 vermelde bevoegdheid komt mede toe aan den garnizoens- of plaatselijken commandant, ten aanzien van alle zich ter plaatse van zijn commandement bevindende mindere militairen en militairen van minderen rang of van minderen ouderdom in rang dan hij zelf heeft:

1o. wanneer het vergrijp is begaan door een militair, behoorende tot eene troepenafdeeling die tot handhaving of herstel van de openbare rust of orde is aangewezen;

2o. wanneer te kort is gedaan aan den eerbied aan zijn rang verschuldigd;

3o. wanneer zich in de plaats geen tot straffen bevoegde meerdere bevindt, onder wiens bevelen de militair staat, die het krijgstuchtelijk vergrijp beging;

met dien verstande, dat ook voor hem de beperkingen gelden, vermeld in het slot van artikel 41.

Artikel 43.

De onderofficier detachementscommandant is bevoegd aan de onder zijne bevelen staande militairen de straf van licht arrest of eene lichtere straf op te leggen, behalve:

1o. indien het detachement aan boord van een oorlogsvaartuig is ingescheept;

2o. indien het detachement, als zoodanig, aan den wal of aan boord van een vaartuig dat geen oorlogsvaartuig is, deel uitmaakt van eene vereenigde troepenafdeeling onder de bevelen van een anderen meerdere.

Artikel 44.

Ieder meerdere die voldoende aanwijzing heeft gekregen om aan te nemen, dat een mindere zich aan een ernstig krijgstuchtelijk vergrijp heeft schuldig gemaakt, is bevoegd hem, zoo noodig, voorloopig arrest aan te zeggen.

De mindere is verplicht aan die aanzegging onmiddellijk gevolg te geven.

Het voorloopig arrest wordt in den regel ondergaan:

a) te land: op dezelfde wijze als de krijgstuchtelijke straf van licht arrest;

b) aan boord van een oorlogsvaartuig: op de daarvoor door den commandeerenden officier van het vaartuig aan te wijzen plaats.

Indien het echter, hetzij in het belang van het onderzoek, hetzij ter voorkoming van wanorde noodzakelijk is, wordt het voorloopig arrest ondergaan op soortgelijke wijze als de krijgstuchtelijke straf van verzwaard of van streng arrest.

De voorloopig gearresteerde is in den regel uitgesloten van het verrichten van dienst buiten de plaats waar hij het voorloopig arrest ondergaat.

Artikel 45.

Binnen vier en twintig uren nadat het voorloopig arrest is aangezegd, moet, zoo mogelijk, het onderzoek afgeloopen en eene beslissing in de zaak genomen zijn.

Artikel 46.

Geene krijgstuchtelijke straf wordt opgelegd voordat de verdachte door den strafoplegger zelven of, zoo deze verhinderd is of zich elders bevindt, door een anderen tot straffen bevoegden meerdere is gehoord.

Is ook dit laatste niet doenlijk, dan kan de ondervraging van den verdachte door den strafoplegger schriftelijk, of van zijnentwege door een der in artikel 8 Nos. 1—6 van het Wetboek van Strafvordering genoemde ambtenaren geschieden.

Artikel 47.

Is de van een krijgstuchtelijk vergrijp verdachte militair tijdens de ontdekking van het feit niet onder de wapenen, dan vraagt, zoo noodig, de commandeerende officier in de maritieme directie of die van het korps, het wapen, het dienstvak, de dienstafdeeling of de inrichting, waartoe de verdachte behoort, aan het hoofd van het daarbij betrokken departement van Marine of van Oorlog, onder overlegging van de ter beoordeeling der aanvrage noodige stukken, machtiging om hem onder de wapenen te roepen.

Is die machtiging verleend en de verdachte dientengevolge ter plaatse zijner bestemming aangekomen, dan gelden ten aanzien van de strafoplegging de gewone regelen.

Artikel 48.

Wanneer een meerdere van zijne bevoegdheid om een mindere voorloopig arrest aan te zeggen, of wanneer een van de in de artikelen 41—43 genoemde officieren of onderofficieren van zijne bevoegdheid tot strafoplegging gebruik gemaakt heeft, handelt hij verder naar de hiervoor gestelde of nog te stellen regelen.

Artikel 49.

De bevoegdheid om het voorloopig arrest op te heffen komt toe:
a) aan den tot straffen bevoegden meerdere die de zaak behandelt;

b) aan iederen boven dezen gestelden meerdere, echter niet zonder den arrestoplegger te hebben gehoord.

Artikel 50.

De bevoegdheid om hetzij eene opgelegde krijgstuchtelijke straf of de omschrijving der strafreden of beide te wijzigen, hetzij, bij hooge uitzondering, in een bijzonder geval de uitvoering van eene krijgstuchtelijke straf te schorsen, hetzij, uithoofde van een onjuist gebleken gebruik van de bevoegdheid tot strafoplegging, de oplegging der straf, geheel of ten deele, te niet te doen, komt toe:

a) aan den strafoplegger;

b) aan iederen boven dezen gestelden meerdere, echter niet zonder den strafoplegger en den gestrafte te hebben gehoord.

Indien de straf wordt ondergaan elders dan waar zij is opgelegd, gaat, met inachtneming van het voorschrift van het vorige lid onder *b*, de bevoegdheid om hare uitvoering te schorsen, van de onder *a* en *b* genoemden over op den commandeerenden officier of op den fort- of detachementscommandant, onder wiens bevelen de gestrafte alsdan staat.

Artikel 51.

Wanneer van eene der bevoegdheden, vermeld in de artikelen 49 en 50, gebruik is gemaakt door een ander dan door den commandeerenden officier van het oorlogsvaartuig, het korps, het detachement, het wapen, het dienstvak, de dienstafdeeling, de inrichting of het fort, waartoe of tot welks bezetting de gestrafte behoort, wordt aan dezen commandeerenden officier daarvan ten spoedigste kennis gegeven.

Hij die van zijne bevoegdheid tot wijziging van de straf of van de omschrijving der strafreden gebruik heeft gemaakt, wordt als strafoplegger beschouwd.

Artikel 52.

Behalve in geval van schorsing krachtens de artikelen 50 en 62, mag de eenmaal aangevangen uitvoering eener arreststraf alleen worden afgebroken, ten einde den gestrafte eene hem middelerwijl opgelegde zwaardere straf te doen ondergaan.

Artikel 53.

Van opgelegde krijgstuchtelijke straffen kan, bij gelegenheid van verjaardagen van het Hoofd van den Staat of van

leden van het Koninklijk Huis of bij gelegenheid van andere nationale feestdagen of uit hoofde van buitengewone omstandigheden, geheele of gedeeltelijke vrijstelling worden verleend naar regelen, daarvoor te stellen bij algemeenen maatregel van bestuur.

Artikel 54.

De straffen worden naar gelang van omstandigheden aan den wal of aan boord ten uitvoer gelegd.

Artikel 55.

De straffen worden ten uitvoer gelegd zoodra mogelijk nadat zij zijn opgelegd.

De dag waarop de straf is opgelegd, geldt als eerste dag van den bepaalden straftijd, tenzij op dien dag de tenuitvoerlegging van de straf nog niet is aangevangen.

De straftijd wordt gerekend te zijn geeindigd met den tijd van reveille, volgende op den laatsten dag der ondergane straf.

Artikel 56.

Zoowel het ondergaan als het doen ondergaan van straf of van voorloopig arrest is te beschouwen als dienst.

Artikel 57.

Het recht van strafvordering vervalt niet door de toepassing van krijgstuchtelijke straf.

In geval van schuldigverklaring houdt de rechter bij de bepaling van de straf met die toepassing rekening.

Artikel 58.

Wanneer de militaire rechter bij het onderzoek van eene aan zijne kennisneming onderworpen zaak bevindt, dat het feit een krijgstuchtelijk vergrijp, volgens de daarvan in artikel 2 No. 1 gegeven omschrijving, oplevert, of dat het, een der in artikel 2 Nos. 2—6 vermelde feiten opleverende, buiten strafrechtelijke behandeling had behooren te zijn afgedaan, verwijst hij onder mededeeling van alle stukken, de zaak ter verdere behandeling naar den tot straffen bevoegden commandeerenden officier.

Heeft de militaire rechter de zaak niet ter verdere behandeling verwezen naar den tot straffen bevoegden commandeerenden officier, dan wordt ter zake van het feit geene krijgstuchtelijke straf opgelegd.

§ V. *Samenloop van strafbaar feit en krijgstuchtelijk vergrijp.*

Artikel 59.

Ter zake van een door een militair begaan strafbaar feit, waarvan de militaire rechter kennis moet nemen of waarvoor hij hem veroordeeld heeft, wordt den dader, boven de bij het vonnis uit te spreken of uitgesproken straf, geene krijgstuchtelijke straf opgelegd.

Artikel 60.

Wanneer iemand verdacht wordt twee of meer feiten te hebben begaan, die als op zich zelve staande handelingen moeten worden beschouwd en waarvan één of meer, misdrijf of overtreding opleverende, tot de kennisneming van den militairen rechter behooren, terwijl één of meer andere van die feiten krijgstuchtelijke vergrijpen opleveren, neemt de militaire rechter indien er samenhang of verband tusschen die beide of tusschen die meerdere feiten bestaat, daarvan gelijktijdig kennis en neemt hij bij de bepaling van de straf het krijgstuchtelijk vergrijp of de krijgstuchtelijke vergrijpen in aanmerking.

§ VI. *Beklag over opgelegde krijgstuchtelijke straf.*

Artikel 61.

De krijgstuchtelijk gestrafte die zich over de hem opgelegde straf of over de omschrijving van de strafreden bezwaard acht, is bevoegd langs den hiërarchieken weg zijn beklag te doen bij den tot straffen bevoegden meerdere onder wiens rechtstreeksch bevel de strafoplegger gesteld is, of die door Ons of door Onzen daarbij betrokken Minister van Marine of van Oorlog is aangewezen.

Artikel 62.

Voor de kenbaarmaking van het verlangen om een beklag in te brengen, heeft de gestrafte een termijn van vier dagen, aanvangende met den tweeden dag na dien waarop de oplegging der straf te zijner kennis is gekomen.

Verlangt de zich in arrest bevindende gestrafte omtrent het inbrengen van een beklag met anderen te raadplegen, dan worden de door hem daartoe aangewezen personen, ten getale van ten hoogste drie, tot hem toegelaten, indien en voor zooverre de commandeerende officier hunne aanwezigheid niet onraadzaam acht.

Onverminderd het bepaalde bij artikel 50, kan de meerdere die over het ingediende beklag heeft te beslissen, indien en voor zooverre daartoe termen zijn, de verdere uitvoering der straf schorsen. Maakt hij van die bevoegdheid gebruik, dan kan hij den gestrafte gedurende den tijd dier schorsing, voor zoover noodig, in arrest doen verblijven.

Door het beklag wordt de uitvoering of de verdere uitvoering der straf niet geschorst, behoudens hetgeen wordt bepaald in artikel 63 betreffende de straf van verlaging en in artikel 64 betreffende die van plaatsing in eene tuchtklasse.

Artikel 63.

De straf van verlaging wordt, tenzij de gestrafte afstand heeft gedaan van het recht van beklag, niet ten uitvoer gelegd binnen den in het eerste lid van artikel 62 vermelden termijn en, ingeval hij beklag heeft gedaan, niet dan nadat de beslissing daarop te zijner kennis is gekomen.

Artikel 64.

De straf van plaatsing in eene tuchtklasse wordt, tenzij de gestrafte afstand heeft gedaan van het recht van beklag, niet ten uitvoer gelegd binnen den in het eerste lid van artikel 62 vermelden termijn ; ingeval hij beklag heeft gedaan, niet vóór den derden dag nadat de beslissing daarop te zijner kennis is gekomen, en indien hij inmiddels de bij artikel 67 bedoelde eindbeslissing heeft ingeroepen, niet voordat hij daarvan kennis draagt.

Artikel 65.

De in artikel 61 genoemde meerdere is verplicht de zaak zoodra mogelijk te onderzoeken en in ieder geval zoowel den strafoplegger, indien deze zulks verlangt, als den gestrafte, mitsgaders de door beiden opgegeven getuigen. indien en voor zooverre daartoe termen zijn, zoo mogelijk in persoon, te ondervragen of anders door een tot straffen bevoegden meerdere te doen ondervragen.

Is ook dit laatste niet doenlijk, dan kan de ondervraging door den in het eerste lid genoemden meerdere schriftelijk, of van zijnentwege door een der in artikel 8 Nos. 1—6 van het Wetboek van Strafvordering genoemde ambtenaren geschieden.

Nadat het onderzoek is afgeloopen, beslist de meerdere naar bevind van zaken, en doet zoowel den strafoplegger als den gestrafte zoodra mogelijk van zijne beslissing kennis dragen.

Artikel 66.

Wordt het beklag geheel gegrond bevonden, dan wordt de oplegging der straf nietig verklaard.

Wordt het beklag gedeeltelijk gegrond bevonden, dan wordt de opgelegde straf of de omschrijving van de strafreden of worden beide gewijzigd.

In het eene en in het andere geval wordt het door den gestrafte ten onrechte geleden nadeel zooveel mogelijk hersteld.

Artikel 67.

Wordt het beklag geheel of gedeeltelijk ongegrond bevonden, dan is de gestrafte bevoegd, binnen twee dagen nadat de beslissing te zijner kennis gekomen is, de eindbeslissing van het Hoog Militair Gerechtshof of, indien hij zich bevindt in of op weg naar Oost-Indië, die van het Hoog Militair Gerechtshof van Nederlandsch-Indië, samengesteld naar de daar te lande geldende bepalingen, in te roepen.

Hij maakt zijn verlangen daartoe langs den hiërarchieken weg aan den commandeerenden officier kenbaar.

Artikel 68.

Voor het Gerechtshof welks eindbeslissing is ingeroepen, gelden de voorschriften van de artikelen 65 en 66.

De getuigen worden, zoo mogelijk, onder eede gehoord, met inachtneming van de bepaling van artikel 161, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering.

De beslissing wordt, bij met redenen omkleede beschikking, in het openbaar uitgesproken.

§ VII. *Slotbepalingen.*

Artikel 69.

Aan het hoofd van het daarbij betrokken departement van Marine of van Oorlog wordt de bevoegdheid toegekend om den minderen militair, die door herhaald wangedrag blijkt ongevoelig te zijn voor krijgstuchtelijke bestraffing, of wiens liederlijkheid hem onwaardig maakt in den militairen stand te blijven, op voordracht van een der in artikel 39 genoemde officieren, onder wiens bevel die militair staat, hier te lande uit den dienst weg te jagen.

Artikel 70.

Ieder meerdere is verplicht zooveel mogelijk er voor te waken, dat de onder zijne bevelen gestelden een rechtvaardig, verstandig en gepast gebruik maken van de hun bij deze wet toegekende bevoegdheden.

Artikel 71.

De militair die zich over eene hem gegeven order of over eene uitspraak, waarin hij als strafoplegger is betrokken geweest, bezwaard acht, is bevoegd deswege zijn beklag te doen, naar regelen door Ons te stellen.

De verplichting om de order op te volgen, wordt door het beklag niet opgeheven.

Artikel 72.

De zoowel in deze wet als in het Wetboek van Militair Strafrecht voorkomende uitdrukkingen hebben in beide dezelfde beteekenis. Artikel 61 van het Wetboek van Militair Strafrecht is van toepassing.

De bepaling van artikel 65 van dat Wetboek wordt uitgebreid tot het geval, dat de aldaar vermelde personen zich schuldig maken aan eenig krijgstuchtelijk vergrijp.

Artikel 73.

Nadere bepalingen die ter uitvoering van deze wet noodzakelijk zullen blijken te zijn, worden bij algemeenen maatregel van bestuur uitgevaardigd, tenzij de wet anders bepaalt.

Artikel 74.

Deze wet treedt in werking tegelijk met het Wetboek van Militair Strafrecht.

Voor zoover deze wet rechtsmacht opdraagt aan een rechter in de koloniën of bezittingen in andere werelddeelen, is zij mede voor die koloniën of bezittingen verbindend en past die rechter, bij de uitoefening der hem opgedragen rechtsmacht, de Nederlandsche wetgeving toe.

INHOUD.